

Jaarverslag 2025

47595

Stichting voor Protestants-Christelijk Basis-
en Orthopedagogisch Onderwijs te
Rotterdam-Zuid
Postbus 50529
3007 JA ROTTERDAM

Inhoudsopgave

A Bestuursverslag	2
B Jaarrekening	
B1 Balans per 31 december 2025	59
B2 Staat van baten en lasten 2025	60
B3 Kasstroomoverzicht 2025	61
B4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	62
B5 Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	68
B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	77
B7 Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	78
B8 Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten per sector	85
B9 Overzicht verbonden partijen	91
B10 Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen	92
B11 Ondertekening van de jaarrekening	96
C Overige Gegevens	
C1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	97

Bestuursverslag 2025

Inclusief verslag intern toezicht

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. De schoolorganisatie	5
1.1 Profiel	5
Missie, visie en kernactiviteiten	5
Strategisch beleidsplan	5
1.2 Organisatie	6
Contactgegevens	6
Bestuur	7
Scholen	7
Juridische structuur	7
Organisatiestructuur	7
De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad	8
Horizontale dialoog en verbonden partijen	9
Governance	12
Functiescheiding	13
Governancecode Funderend Onderwijs	13
2. Verantwoording van het beleid	14
2.1 Onderwijs & Kwaliteit	15
Doelen en resultaten	16
Begaafd op Zuid (BoZ)	17
Schoolmaatschappelijk werk/schoolzorgteam	17
Nieuwkomers	18
Toekomstige ontwikkelingen	19
Sociale veiligheid en gelijke behandeling	21
2.2 Personeel & Professionalisering	22
Rotterdamse arbeidsmarkt	22
Verzuim	23
2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken	26
Doelen en resultaten	26
Contractonderhoud	27
Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen	28

2.4 Financieel beleid	30
Doelen en resultaten	30
Allocatie van middelen	33
Onderwijsachterstandsmiddelen	33
Planning- en controlcyclus	34
2.5 Continuïteitsparagraaf	35
Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	35
Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	35
Informatiebeveiliging en privacy (IBP)	37
3. Verantwoording van de financiën	38
3.1 Staat van baten en lasten	38
Algemeen beeld verschil ten opzichte van de begroting	38
Verschillen ten opzichte van vorig jaar	39
3.2 Balans	39
Materiële vaste activa	40
Financiële vaste activa	40
Liquide middelen	40
3.3 Financiële positie	41
Kengetallen	41
Toelichting op de financiële positie	42
3.4 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	43
Leerlingen	43
FTE (teldatum 31-12)	44
3.5 Staat van baten en lasten en balans	45
Meerjarenbegroting baten en lasten	45
Balans in meerjarig perspectief	46
4. Verslag intern toezicht	48
4.1 Samenstelling intern toezicht	48
Wijzigingen in de Raad van Toezicht gedurende het verslagjaar	50
4.2 Vergaderingen en speerpunten	51
Inhoudelijke vraagstukken	53
Toezicht op doelmatige en rechtmatige besteding van middelen	54
4.3 Vergoedingsregeling	55
4.4 Hoe het toezicht is vormgegeven	55
Commissies	55
Governance en werkwijze	56

Voorwoord

De 28 scholen van PCBO bevinden zich vrijwel allemaal in Rotterdam-Zuid. Het gaat om 24 scholen voor regulier basisonderwijs, twee scholen voor speciaal basisonderwijs en twee scholen voor speciaal onderwijs, waarvan één op de Noordoever. Ons werkgebied is op alle fronten veelkleurig en divers – en dat geldt net zo goed voor onze medewerkers, onze scholen en onze leerlingen en hun ouders.

In een omgeving waar opgroeien niet altijd vanzelfsprekend is, zetten onze teams zich elke dag met toewijding, liefde en vakmanschap in voor kinderen. Zij maken het verschil: in het klaslokaal, in de wijk en in samenwerking met ouders en partners. We doen dat vanuit onze christelijke inspiratie en in verbinding met iedereen die samen met ons werkt aan de ontwikkeling van kinderen. De professionaliteit, betrokkenheid en veerkracht van onze medewerkers vormen de ruggengraat van onze organisatie.

De afgelopen periode heeft opnieuw duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om scherp te blijven op onze kernopdracht: goed onderwijs bieden aan ieder kind én bouwen aan kansrijke toekomst. Dat vraagt om richting, focus en vertrouwen. Het vraagt om ruimte voor vakmanschap, maar ook om de helderheid die nodig is om als één organisatie te werken aan kwaliteit en ontwikkeling.

In dit bestuursverslag blikken we terug op wat we in 2025 hebben gedaan en bereikt. We beschrijven de resultaten, de gemaakte keuzes en de manier waarop we hebben gewerkt aan sterke scholen voor de kinderen van Rotterdam-Zuid.

Het afgelopen jaar is veel tijd, menskracht en energie geïnvesteerd in het uitvoeren van de herstelopdrachten die we in het voorjaar van 2025 van de Inspectie van het Onderwijs ontvingen. Veel van deze opdrachten hadden betrekking op de organisatorische structuur: de juistheid en beschikbaarheid van documenten en de aanwezigheid en correcte uitvoering van processen en procedures. Deze elementen vormen belangrijke voorwaarden om duurzame resultaten te behalen. Maar voor structurele borging is meer nodig: een cultuur waarin we samen leren, elkaar aanspreken op wat beter kan en bewust stilstaan bij behaalde resultaten.

In 2025 hebben we grote en betekenisvolle stappen gezet, zowel in het verbeteren van onze structuur als in het versterken van een cultuur waarin ontwikkeling centraal staat. In 2026 bouwen we daar met vertrouwen en vastberadenheid op voort.

Ingrid van Doesburg
Voorzitter College van Bestuur PCBO

1. De schoolorganisatie

1.1 PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

Bij PCBO willen we iedere leerling en iedere medewerker geven wat nodig is om zich optimaal te ontwikkelen. Ons onderwijs richt zich op leren, groei en vorming, geïnspireerd door de protestants-christelijke traditie. We zien de school als een oefenplaats waar mensen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten en met elkaar leren samenleven. Diversiteit omarmen we niet alleen — we zien het als een krachtbron.

Het merendeel van onze scholen, waaronder enkele met eigen peuteropvang, staat in Rotterdam-Zuid. Veel leerlingen groeien op in een omgeving waar onderwijsachterstanden op de loer liggen. Juist daarom kiezen wij voor hoge verwachtingen. We bieden een uitdagend en samenhangend curriculum, werken met effectieve didactiek en creëren een veilige omgeving waarin leren centraal staat. Samen met collega's en partners in de wijk bouwen we dagelijks aan kansen voor kinderen, altijd vanuit onze gedeelde visie op leren.

Al meer dan 125 jaar zetten wij ons in voor kansrijk onderwijs voor álle leerlingen. De uitdagingen die we daarbij tegenkomen, gaan we met vastberadenheid aan. Want iedere dag willen we waarde toevoegen aan het leven en de toekomst van onze leerlingen.

Strategisch beleidsplan

In 2025 hebben we gewerkt aan het nieuwe Koersplan, onze strategische visie voor 2026–2030. Uiteraard vormt het kwaliteitskader van de overheid hiervoor een belangrijke basis, en zijn onze activiteiten erop gericht om aan alle deugdelijkheidseisen te voldoen.

Voor 2025 gold nog onze eerdere strategische koers, waarin vier thema's richting gaven aan ons handelen. Elk jaar vertalen we deze thema's in concrete activiteiten die worden uitgewerkt in onze ontwikkelagenda.

De vier thema's voor verslagjaar 2025 zijn:

1. Kind centraal

Op onze scholen heerst een klimaat waarin we mét en van elkaar leren. We streven ernaar het beste uit elke leerling te halen, binnen een duidelijke structuur en met een positieve omgang met elkaar. De basisvakken taal en rekenen en burgerschap krijgen extra aandacht, maar we investeren ook nadrukkelijk in brede vorming. Leerkrachten krijgen de ruimte om hun vakmanschap in te zetten en kinderen op hun eigen manier maximaal te laten groeien. Wij willen veilige scholen zijn waar ieder kind zich welkom voelt.

2. Ouders als partners

Een sterke samenwerking tussen thuis en school is bepalend voor de ontwikkeling van leerlingen. Daarom stellen wij ons gastvrij op en investeren we in activiteiten die ouders ondersteunen bij het leren van hun kind. Waar nodig bieden we professionele begeleiding, onder andere in samenwerking met partners zoals Feyenoord. Zo bouwen we aan duurzaam partnerschap met ouders — altijd gericht op maximale groei voor leerlingen.

3. Vakmanschap en meesterschap

Goed onderwijs begint bij vakmanschap en meesterschap. We investeren continu in de ontwikkeling van onze professionals: starters, zij-instromers, ervaren leerkrachten en directeuren. Door kennis te delen en samen te leren, versterken we de kwaliteitscultuur op onze scholen. Leerspecialisten spelen hierin een belangrijke rol.

4. De wereld om ons heen

Onze scholen vervullen een verbindende rol in de wijk. Die rol versterken we door intensief samen te werken met een breed netwerk van partners, waaronder het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ), de gemeente Rotterdam, PPO Rotterdam, organisaties voor opvang, wijkpartners en het lokale bedrijfsleven. Zo bouwen we aan sterke schoolomgevingen waarin kinderen kunnen groeien.

Verwijzing

Het Koersplan 2026-2030 **Onderwijs dat levens raakt** is hier te vinden:

<https://www.pcbo.nl/onze-koers>

1.2 ORGANISATIE

Contactgegevens

Naam:	Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs (PCBO Rotterdam-Zuid)
Bestuursnummer:	47595
KvK-nummer:	41126540
Adres:	Elzendaal 15, 3075 LS ROTTERDAM
Telefoonnummer:	010-2916415
E-mail:	pcbo@pcbordam.nl
Website:	www.pcbo.nl

Bestuur

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/ onbetaald
De heer P. Monster Van 1 januari tot en met 31 oktober 2025	Lid van het College van Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoerend bestuurder Stichting ICBO • bestuurder PCVO
Mevrouw I. (Ingrid) van Doesburg Van 1 januari tot en met 31 december 2025	Voorzitter College van Bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Toezichthoudend bestuurder ICBO • Bestuurder PCVO • Voorzitter Stuurgroep Children's zone (NPRZ) • Uitvoerend Toezichthouder (en lid ALV) samenwerkingsverband Vereniging PPO Rotterdam (portefeuille kwaliteit) • Lid Kernteam Onderwijsregio Rotterdam • (Aspirant) Lid bestuur FOKOR • Lid verenigingscommissie Arbeidsmarkt en Arbeidszaken PO-Raad

De leden van de Raad van Toezicht staan vermeld in paragraaf 4.1.

Scholen

Een volledig overzicht is opgenomen in de jaarrekening.

Juridische structuur

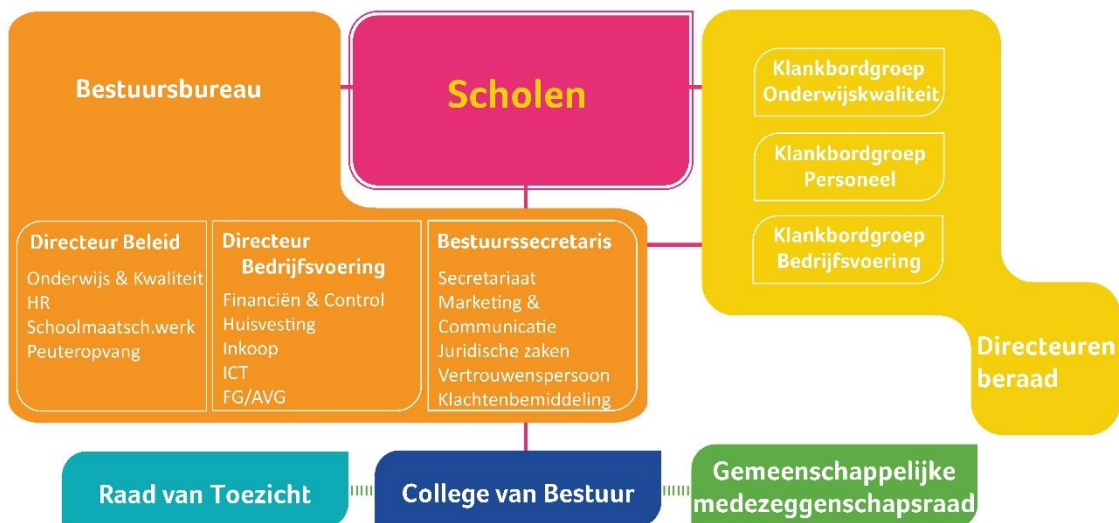
PCBO Rotterdam-Zuid is een stichting, ingeschreven bij de kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 21126540.

Organisatiestructuur

Centraal in het werk van PCBO Rotterdam-Zuid staan de leerlingen die wij door middel van goed onderwijs de beste kansen willen bieden op een ontwikkeling tot sterke Rotterdammers! De integrale verantwoordelijkheid voor het didactisch en pedagogisch proces op de school ligt bij de directeur.

Vanuit het bestuurskantoor worden de scholen en de directeuren ondersteund bij taken en werkzaamheden die beter en efficiënter bovenschools kunnen worden georganiseerd (denk bijvoorbeeld aan inkoop, gebouwenbeheer, HR-ondersteuning, ICT) of die wettelijk nu eenmaal op het niveau van het bestuur belegd dienen te worden (zoals klachtenbehandeling).

Het Organogram van PCBO Rotterdam-Zuid ziet er als volgt uit:

De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) is het medezeggenschapsorgaan op centraal niveau van de organisatie. De raad heeft op grond van de WMS (Wet Medezeggenschap Scholen) advies- en instemmingsrecht op beleidsvoorstellen die een meerderheid van alle PCBO-scholen aangaan. Het contact met de achterban verloopt in de regel via de medezeggenschapsraden (MR-en) van de scholen.

Het gehele verslagjaar heeft mevrouw E. Jelierse de GMR in de rol van onafhankelijk ambtelijk secretaris ondersteund.

We zijn er in het verslagjaar in geslaagd om alle zetels in de GMR te bezetten. Daarnaast zijn er in de verdere professionalisering van de medezeggenschap stappen gezet door het organiseren van een basistraining medezeggenschap (die in januari/februari 2026 plaats heeft gevonden).

Per 31 december 2025 bestond de GMR uit de volgende leden: de heer A. Ramrattan (voorzitter), mevrouw A. Haaring-Özkan, mevrouw J. Waterval-Grot en mevrouw S. Thakoerkin (allen behorend tot de oudergeleding) en mevrouw I. Delhaas, mevrouw J. van den Berg, mevrouw Y. van Kempe en de heer M. van der Veen (allen personeelsgeleding).

De GMR is in 2025 zes keer bijeengekomen in reguliere GMR-vergaderingen, waarvan twee keer met (een delegatie van) de Raad van Toezicht.

Daarnaast heeft er op initiatief van de GMR een gesprek plaatsgevonden van een delegatie van de GMR met enkele relevante medewerkers van PCBO Rotterdam-Zuid (de adviseur Passend Onderwijs en de coördinator schoolmaatschappelijk werk, samen met de voorzitter van het College van Bestuur en de bestuurssecretaris) over het thema Ondernijning. Hierbij is de GMR-delegatie geïnformeerd over de gezamenlijke inzet van PCBO en samenwerkingspartners in het vroegtijdig signaleren en (h)erkennen van ondernijning aan bepaalde gedragingen van leerlingen.

In het verslagjaar heeft de GMR deelgenomen aan de *benoemingsadviescommissie* bij de wervings- en selectieprocedure van een voorzitter van de Raad van Toezicht en heeft de GMR op basis van eenzelfde procedure een bindende voordracht aan de Raad van Toezicht gedaan voor benoeming van een lid van de Raad van Toezicht op de portefeuille Onderwijskwaliteit. De Raad van Toezicht heeft die bindende voordracht overgenomen.

Vaste agendapunten bij de GMR-vergaderingen zijn de voortgang van de activiteiten in het kader van het herstelplan dat is opgesteld in reactie op het rapport d.d. 16 mei 2025 van de Inspectie van het Onderwijs, naar aanleiding van bestuurlijk onderzoek in februari/maart 2025. Daarnaast zijn de vaste onderwerpen als de managementrapportages, de kaderbrief, de jaarrekening, het jaarverslag en de begroting in de vergadering behandeld. Ook het aangescherpte Veiligheidsbeleid en (de ontwikkeling van) het nieuwe Koersplan 2026-2030 is in de vergaderingen aan de orde geweest. Waar dat van toepassing was, is er over deze onderwerpen/documenten vooraf advies of instemming van de GMR gevraagd.

Een compleet overzicht van alle besproken onderwerpen staat in het jaarverslag van de GMR over 2025 [\[klik hier\]](#).

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Het College van Bestuur van PCBO neemt actief deel aan stedelijke bestuurlijke overleggen, waaronder de sectorkamers *Primair Onderwijs*, *Het Jonge Kind*, de *stuurgroep Onderwijshuisvesting* en de *stuurgroep Schoolzorgteams*. Deze overleggen zijn van belang om gezamenlijk beleid te ontwikkelen, verbinding te leggen tussen partners en de belangen van onze scholen en leerlingen te vertegenwoordigen.

Een belangrijke groep stakeholders wordt gevormd door de instellingen voor peuterspeelzaalwerk. In het kader van het stedelijk beleid rond voorschoolse educatie onderhoudt PCBO nauwe contacten met organisaties in Rotterdam-Zuid. Er worden samenwerkingsafspraken gemaakt die bijdragen aan een doorgaande ontwikkellijn voor jonge kinderen.

Ook de samenwerking met het voortgezet onderwijs is stevig verankerd. Op zowel bestuurs- als schoolniveau is er intensief contact en wordt er samengewerkt met verschillende collega-besturen en scholen voor voortgezet onderwijs in Rotterdam. Een praktisch voorbeeld van zo'n samenwerking is te zien op het Zuidergymnasium waar PCBO en CVO samenwerken aan een soepele overgang van primair naar voortgezet onderwijs voor begaafde leerlingen.

PCBO onderhoudt ook nauwe contacten met diverse pabo's. Zo is het bestuur actief partner in het partnerschap *Samen Opleiden en Professionaliseren (SO&P)* van Hogeschool InHolland en werkt het samen met de pabo's van Thomas More en de Hogeschool Rotterdam en de EMPO Rotterdam, mede in het kader van de Onderwijsregio. Er zijn eveneens contacten met de Christelijke Hogeschool Ede. Deze samenwerkingen leiden tot uiteenlopende vormen van werkplekieren en dragen bij aan een continue instroom van startbekwame leerkrachten.

Binnen de Onderwijsregio Rotterdam is PCBO een actieve partner in het Kernteam en het bestuurlijk platform.

Een groot deel van de scholen van PCBO is gevestigd in Rotterdam-Zuid, waar het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ) wordt uitgevoerd. Binnen dit programma werken Rijk, gemeente, corporaties, zorginstellingen, schoolbesturen, bedrijfsleven, politie en het Openbaar Ministerie samen aan een gezonde toekomst voor de wijk. De bestuurder van PCBO neemt actief deel aan zowel de *stuurgroep Children's Zone* als de *Onderwijstafel NPRZ*.

Samen met het bestuur van RvKO vormt PCBO Rotterdam-Zuid het bevoegd gezag van interconfessionele basisschool De Wissel.

Tot slot is PCBO actief lid van de PO-Raad, de sectororganisatie voor het primair onderwijs. De voorzitter van het College van Bestuur van PCBO is lid van de verenigingscommissie *Arbeidsmarkt en Arbeidszaken* en neemt deel aan de (informele) rondetafelgesprekken met sociale partners. Binnen de kaders van dit lidmaatschap maakt PCBO verder gebruik van de

expertise en ondersteuning van het programma *Goed worden, goed blijven*. Daarnaast is PCBO lid van Verus, de profielorganisatie voor scholen met een christelijke identiteit. Via deze netwerken draagt PCBO bij aan landelijke beleidsvorming en versterkt het de verbinding tussen identiteit, kwaliteit en maatschappelijke opdracht.

Samenwerkingsverbanden

FOKOR is de vereniging voor samenwerkende schoolbesturen voor (speciaal) basis- en (speciaal) (voortgezet) onderwijs in Rotterdam. De voorzitter van het College van Bestuur is aspirant lid van het bestuur van FOKOR.

Daarnaast onderhouden de Rotterdamse schoolbesturen onderling nauwe contacten en vindt er regelmatig overleg plaats over actuele ontwikkelingen in het onderwijs. Tevens vindt een aantal keer per jaar bestuurlijk overleg binnen de G5 plaats.

PCBO werkt al jarenlang succesvol samen met Playing for Success van de Dreamteam Foundation. Dit naschoolse programma ondersteunt kinderen van 9 tot 13 jaar die een extra impuls in hun zelfvertrouwen kunnen gebruiken. In de inspirerende omgeving van het Topsportcentrum en Theater Zuidplein ontdekken leerlingen nieuwe talenten, bouwen ze aan hun zelfbeeld en versterken ze hun motivatie. PCBO investeert jaarlijks in ruim honderd plekken, waarmee we direct bijdragen aan de persoonlijke groei en het toekomstperspectief van onze leerlingen.

In 2025 is de meer incidentele samenwerking met sportclub Feyenoord uitgegroeid tot een structureel partnerschap. We hebben een meerjarige samenwerkingsovereenkomst gesloten, waardoor niet alleen enkele scholen intensief met Feyenoord samenwerken — bijvoorbeeld rondom leertijduitbreiding of tussenschoolse opvang — maar alle PCBO-scholen kunnen nu gebruikmaken van activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling van onze leerlingen.

Vanaf 2026 wordt deze samenwerking verder uitgebreid met programma's gericht op teambuilding voor de schoolteams, waarmee we niet alleen investeren in onze leerlingen, maar ook in een sterke, verbonden en professionele organisatie.

In de navolgende tabellen zijn belangrijke samenwerkingspartijen van PCBO nog eens schematisch weergegeven:

Binnen de schoolorganisatie:

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog en samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Gemeenschappelijke Medezeggenschaps-Raad (medewerkersgeleding en oudergeleding)	Overleg, gericht op informatievoorziening door het CvB aan de GMR Vormgeven van formele inspraak en medezeggenschap cf. de wpo
Klankbordgroepen op de Domeinen Onderwijs & Kwaliteit, Personeel en Bedrijfsvoering & Organisatie	In iedere Klankbordgroep heeft een aantal directeuren en adjunct-directeuren zitting. De Klankbordgroepen worden in het proces van ontwikkeling en (voorbereiding van) formele besluitvorming gevraagd om te reflecteren (te “klankborden”) op ideeën, voorstellen, suggesties en concept-beleidsdocumenten.
Directeurenberaad	Het Directeurenberaad bestaat uit alle directeuren van de scholen van PCBO. Het overleg is enerzijds bedoeld als plek voor ontmoeting “werkplaats” waar we met en van elkaar leren. Anderzijds wordt het Directeurenberaad formeel om advies gevraagd over te nemen bestuursbesluiten die de stichting als geheel of (een aanzienlijk deel van) alle scholen van PCBO aangaan.
Netwerkoverleggen waaronder die van Adjunct-directeuren, schoolopleiders, SMW, IB'ers, O-ICT'ers en vakleerkrachten	Gestructureerde overleggen op functionarisniveau waarbij leren, ontwikkelen, evalueren en input vergaren centraal staan.

Buiten de schoolorganisatie

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog en samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Gemeente Rotterdam	PCBO en de gemeente Rotterdam werken samen om de persoonlijke ontwikkeling van kinderen te bevorderen in de brede zin des woords
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam (PPO)	PPO Rotterdam is een samenwerkingsverband van 21 Rotterdamse schoolbesturen die actief zijn in het primair onderwijs. Samen willen we het basisonderwijs in Rotterdam zo goed toerusten dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben zoveel mogelijk naar een gewone basisschool in hun eigen buurt kunnen.
Bestuurlijk overleg Rotterdam	Tweewekelijks werkoverleg van de bestuurders van de vijf grootste primair onderwijsorganisaties in Rotterdam.
FOKOR	FOKOR is de vereniging voor samenwerkende schoolbesturen voor (speciaal) basis en (speciaal) voortgezet onderwijs in Rotterdam. Het doel van FOKOR is om een kwalitatief sterk stedelijk

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog en samenwerking en de ontwikkelingen hierin
	onderwijsbeleid te bevorderen en daarmee te werken aan de kwaliteit van het onderwijs in de regio.
Onderwijsregio	Samenwerkingsverband tussen schoolbesturen gericht op het aanpakken van vraagstukken zoals personeelsbeleid en lerarentekort.
Feyenoord	Feyenoord als sporticoon en rolmodel en PCBO als aanbieder van de cruciale basis voor ontwikkeling—werken zij structureel samen. Het doel is talentontwikkeling, het agenderen van thema's zoals het belang van bewegen, en het delen van kennis op bestuurlijk niveau.
Leerschool Rotterdam	In de Leerschool Rotterdam-Zuid werken basisscholen van de Rotterdamse schoolbesturen BOOR, PCBO, RVKO en Sipor samen aan het verbeteren van het taalonderwijs. Vooral als zij te maken hebben met een grote taalongelijkheid.
Playing for succes	Playing for Success is een naschools programma voor kinderen van 9 tot 14 jaar bij wie het om sociaal-emotionele redenen, soms tijdelijk, minder lekker loopt dan verwacht. Playing for Success draagt bij aan een betere motivatie en meer zelfvertrouwen.
NPRZ	In het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ), werken Rijk, gemeente Rotterdam, corporaties, zorginstellingen, schoolbesturen, werkgevers, politie en Openbaar Ministerie aan een gezonde toekomst voor Rotterdam-Zuid. Doel is dat opleidingsniveau, arbeidsparticipatie en woonkwaliteit in 20 jaar stijgen naar het gemiddelde van de vier grote steden in Nederland.

Meer informatie over samenwerkingsverbanden? Zie samenwerkingsverbandenopdekaart.nl

Governance

De Governance is in het verslagjaar in personele en functionele zin versterkt. In personele zin bestaat de Raad van Toezicht van PCBO aan het einde van het verslagjaar voor 80% uit nieuwe leden. Ook de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad heeft in het verslagjaar nieuwe leden verwelkomd en is daarmee volledig bezet. Daarbij is (met succes!) ook specifiek gestuurd op de benoeming van leden met die het gespecialiseerd onderwijs binnen PCBO vertegenwoordigen. Daarnaast is de capaciteit van de ondersteuning van de bestuurlijke organisatie versterkt door de benoeming van een directeur Beleid, een directeur Bedrijfsvoering en een bestuurssecretaris. Zij maken formeel geen deel uit van het bestuur, maar dragen in de praktijk, samen met de voorzitter van het College van Bestuur, verantwoordelijkheid voor de bestuurlijke aansturing van de organisatie.

In functionele zin is de governance versterkt door de vaststelling en implementatie van relevante documenten, zoals een toezichtskader en de versterking respectievelijk installatie van de verschillende RvT-commissies (Auditcommissie, Commissie Kwaliteit en Remuneratiecommissie) en herijking en actualisatie van het GMR-reglement. In de besturing van de organisatie is de eerder beschreven sturingsfilosofie geoptimaliseerd en in de praktijk uitgewerkt en vormgegeven in de interne horizontale dialoog (zie hierboven).

Functiescheiding

PCBO kent een two tier-governancestructuur, waarin bestuur en intern toezicht organiek zijn gescheiden. De Raad van Toezicht bestaat volledig uit onafhankelijke leden die conform de bepalingen in de vigerende Governancecode Funderend Onderwijs via een openbare procedure zijn geworven.

Governancecode Funderend Onderwijs

PCBO onderschrijft de Governancecode funderend onderwijs. De Raad van Toezicht en het bestuur van PCBO passen de vijf principes Verantwoordelijkheid, Verbinding, Lerend vermogen, Integriteit en Openheid in de praktijk toe – dit wordt verder uitgewerkt in het jaarverslag van de Raad van Toezicht (hoofdstuk 4). Bestuur en Raad van Toezicht wijken op geen onderdeel af van de governancecode, al kunnen sommige zaken nog verder verbeterd worden, zoals de formulering en toepassing van het managementstatuut. Dit is een speerpunt voor het volgende verslagjaar.

2. Verantwoording van het beleid

In het voorjaar van 2025 voerde de Inspectie van het Onderwijs het vierjaarlijks onderzoek uit naar het bestuur van PCBO Rotterdam-Zuid. Hoewel dit onderzoek op initiatief van de Onderwijsinspectie formeel vervroegd werd ingepland vanwege signalen over bestuurlijke risico's, viel het voor PCBO samen met een periode van bewuste reflectie, vernieuwing en koersbepaling. Veel van de bevindingen van de Inspectie sloten aan bij thema's die binnen de organisatie al waren onderkend en in ontwikkeling waren gebracht. De erkenning van deze opgaven vormde daarmee een belangrijk gedeeld vertrekpunt voor de verdere ontwikkeling van de organisatie.

Het herstelplan 2025–2026 vormt voor ons zowel een noodzakelijke stap om aan de herstelopdrachten te voldoen als een kans om duurzaam te bouwen aan een sterke, professionele en lerende organisatie. Daarin werken bestuur, toezicht, medezeggenschap en scholen in verbondenheid samen aan goed onderwijs voor alle kinderen in Rotterdam-Zuid. Het plan bouwt voort op de reeds ingezette koers en ondersteunt ons bij het maken van bewuste keuzes en het stellen van duidelijke prioriteiten.

Vooruitkijken en bouwen aan de basis

In schooljaar 2025–2026 richten we ons op het versterken van de basis en het toekomstbestendig maken van de organisatie. Op verschillende thema's hebben we gezamenlijk vastgesteld dat verbetering noodzakelijk en haalbaar is. Omdat deze thema's randvoorwaardelijk zijn voor de uitvoering van onze nieuwe koers, zijn in schooljaar 2024–2025 al gerichte stappen gezet om de fundamenteën te verstevigen.

Vanuit die basis kunnen we in de komende jaren handelen met meer focus, professionaliteit en gezamenlijke ambitie. Daarmee vergroten we ons vermogen om de nieuwe meerjarige doelen uit het koersplan daadwerkelijk te realiseren.

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

Focus op onze doelstelling

PCBO staat voor duurzaam kwalitatief onderwijs. Al onze scholen en peuteropvang locaties voldaan aan de wettelijke basiskwaliteit en werken vanuit een gezamenlijk kwaliteitskader, vastgelegd in het normenkader “Wanneer zijn wij bij PCBO tevreden?”. Deze standaard weerspiegelt onze ambitie ten aanzien van hoge verwachtingen.

Het inspectiebezoek in het voorjaar van 2025 vormde de aanleiding voor een versnelde en fundamentele versterking van het kwaliteitsbewustzijn en de kwaliteitsstructuur binnen de organisatie. In 2025 is gericht geïnvesteerd in de ontwikkeling van een samenhangend kwaliteitsstelsel waarin bestuur en scholen vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid sturen op duurzame verbetering van het onderwijs in Rotterdam.

In 2025 zijn de fundamenten van het kwaliteitsstelsel vastgesteld. Het normenkader, kwaliteitsbeleid en de kwaliteitscyclus vormen gezamenlijk het bestuurlijk kader voor planmatig, cyclisch en data gestuurd werken aan onderwijskwaliteit. Met de externe versterking van de afdeling onderwijskwaliteit is de sturing op kwaliteit geïntensiveerd en is de samenhang tussen beleid, monitoring, verantwoording en ondersteuning substantieel versterkt.

De kwaliteitscyclus is organisatie breed geïmplementeerd. Scholen hebben zelfevaluaties uitgevoerd, kwaliteitsdata zijn systematisch ontsloten in het dashboard en op 19 van de 28 scholen zijn externe audits afgenomen om het bestuurlijk zicht op scholen te versterken. De overige 9 audits worden in 2026 afgenomen.

De integrale analyse van de eerste auditbevindingen, de eerste cyclus kwaliteitsgesprekken en opbrengstgegevens biedt zicht op de kwaliteit, ontwikkelcapaciteit en ondersteuningsbehoefte van scholen. Op basis hiervan wordt gedifferentieerd gestuurd, waarbij scholen zijn gepositioneerd als aandachts-, groei- en ambitiescholen. In het najaar van 2025 is er aan de hand van het dashboard met vijf uitgewerkte indicatoren (resultaten, veiligheid, personeel, kwaliteitszorg en zicht op ontwikkeling) en op basis van de kwaliteitsgesprekken een nieuwe indeling gemaakt. Naast de aandachtscholen, zijn er nu ook ambitiescholen bepaald. De ambitieschool heeft een stevig kwaliteitsniveau en is actief bezig met innovatie en kennisdeling. De focus ligt op verdieping, inspiratie en het delen van good practices met andere scholen binnen PCBO. Eind 2025 waren er 5 aandachtscholen, 2 ambitiescholen en de overige scholen zijn groeischole met verbeter- en ontwikkelpunten.

De eerste analyses bevestigen dat met name het domein zicht op ontwikkeling (OP2) organisatie breed aandacht vraagt. Deze bevinding is vertaald naar gerichte interventies, intensivering van begeleiding op de scholen waar nodig en versterking van de professionele kennisdeling binnen de organisatie.

Kwaliteitszorg ontwikkelt zich daarmee nadrukkelijk van een instrumenteel systeem naar een professionele kwaliteitscultuur, waarin reflectie en het voeren van een professionele dialoog plaatsvinden. De inhoudelijke dialoog over onderwijskwaliteit vindt plaats binnen de klankbordgroep, het directeurenberaad en de netwerken van adjunct-directeuren en intern begeleiders.

In 2026 verschuift de focus van inrichting van het stelsel van kwaliteitszorg naar borging en verdere kwaliteitsversterking. PCBO zet daarbij gericht in op:

- Versterking van prestaties vanuit hoge verwachtingen.
- Implementatie en borging van het kwaliteitsbeleid.
- Doorontwikkelen van de kwaliteitscyclus en het dashboard.
- Gezamenlijke professionalisering van directeuren, adjunct-directeuren en kwaliteitscoördinatoren.
- Versterking van het nieuwkomersonderwijs en ontwikkeling naar inclusiever onderwijs.
- Beleidsontwikkeling op het gebied van digitalisering en AI.

De voorbereiding op het nieuw curriculum wordt verbonden aan het kwaliteitsstelsel.

De nadruk ligt op doelgerichte curriculum keuzes.

De beweging van herstel naar structurele kwaliteitsborging is in gang gezet. In de komende periode staat de verdere verankering van kwaliteit in leiderschap, cultuur en onderwijspraktijk centraal.

Verwijzing

Het kwaliteitsbeleid van PCBO is te vinden op onze website pcbo.nl onder het kopje downloads.

Doelen en resultaten

Doel van PCBO is dat al onze scholen voldoen aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit.

Waar de basis op orde is, ligt de focus op verdere versterking van de onderwijskwaliteit en een onderwijsaanbod dat aansluit bij de leerling populatie. Waar de basiskwaliteit niet op orde was is gerichte ondersteuning ingezet om alsnog tot basiskwaliteit te komen.

In 2025 zijn SBO De Heldring en de Oranjeschool toegetreden tot Ontwikkelkracht als aspirant-expertiseschool. Daarnaast werken inmiddels 6 scholen volgens de uitgangspunten van GOUD onderwijs. De Bogermanschool en Willem van Oranjeschool ontvingen in 2024 na een externe audit, het predicaat "GOUD-school. Met de aansluiting van de Prins Willem Alexanderschool, SO de Regenboog, de Hoeksteen en SBO de Koppeling is de beweging naar een kennisrijk, sterk georganiseerd en professioneel uitgevoerd onderwijsconcept verder uitgebreid. Kenmerkend voor GOUD Onderwijs zijn een heldere gedragcultuur, een kennisrijk curriculum en een organisatiestructuur waarin onderwijskundig leiderschap en operationele aansturing expliciet zijn onderscheiden. Hiermee wordt de focus op het primaire proces en de professionele ruimte van de leerkracht versterkt.

Het jonge kind

De ontwikkeling van het jonge kind heeft binnen PCBO nadrukkelijk prioriteit, mede in relatie tot het Nieuw Rotterdams Onderwijs Beleid. Er is sprake van een groeiende instroom van peuters en kleuters met ontwikkelingsachterstanden en er ligt een duidelijke opdracht om het bereik van doelgroep peuters te vergroten.

In 2025 is met behulp van extern deskundigen gericht geïnvesteerd in de kwaliteitsversterking van de peuteropvang. Alle twaalf peuterspeelzalen beschikken over een pedagogisch werkplan gebaseerd op de gezamenlijke visie op leren en ontwikkelen. De ondersteuning aan directeuren en VE-coaches op de locaties is geïntensiveerd. De basis is in 2025 verstevigd om structureel te voldoen aan wet- en regelgeving en de kwaliteit van de voorschoolse educatie duurzaam te versterken. De samenwerking met de gemeente Rotterdam, GGD en andere kinderopvangorganisaties is daarbij verder geïntensiveerd. De ontwikkeling van de kwaliteitskaart Jonge Kind vormt in 2026 een volgende stap in de verdere professionalisering en borging van kwaliteit.

Begaafd op Zuid (BoZ)

Het expertisecentrum Begaafd op Zuid is in 2025 verder doorontwikkeld. De Zuider Gymnasium Basisschool is een voltijds begaafden voorziening vanaf leerjaar 5 waarin de doorgaande lijn van basisschool naar Zuider Gymnasium centraal staan. De aanwezige expertise wordt ingezet om andere scholen te ondersteunen bij het versterken van het onderwijsaanbod voor begaafde leerlingen. Dit wordt gedaan via teamtraining, kennisdeling op het ib-netwerk en begeleiding en advisering van leerkrachten binnen PCBO.

Zuid+ is ingericht als bovenschools verrijkingsaanbod voor begaafde leerlingen waarbij leerlingen gedurende twee dagen in de week onderwijs ontvangen in een gespecialiseerde setting met structurele afstemming op de stamschool.

De inzet van de virtual classroom is in 2025 verbreed naar thuiszitters, met als doel terugkeer naar het regulier onderwijs te ondersteunen. Hiermee verbindt PCBO expertiseontwikkeling nadrukkelijk aan inclusiever onderwijs voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Schoolmaatschappelijk werk/schoolzorgteam

Het schoolmaatschappelijk werk (SMW) is van grote toegevoegde waarde voor onze scholen. SMW vervult een brugfunctie tussen onderwijs, zorg en gezin en draagt bij aan het welzijn van leerlingen. De ondersteuning is laagdrempelig en makkelijk toegankelijk: SMW werkt niet met wachtlijsten en kan direct met kinderen en ouders in gesprek. Daarmee wordt niet alleen over kinderen gesproken maar vooral ook met hen. Daarnaast draagt SMW bij aan het vroegtijdig signaleren van ondersteuningsvragen en problematiek, SMW'ers ondersteunen leerkrachten in het omgaan met leerlingen met specifieke problematiek en leveren een belangrijke bijdrage aan de aanpak van armoedeproblematiek op scholen. Zij spelen een rol bij verwijzingen naar andere vormen van hulpverlening, zowel binnen het preventieve veld als richting gespecialiseerde jeugdhulp.

Kortom, SMW draagt bij aan het welzijn van leerlingen, ondersteunt scholen in hun pedagogische en zorggerichte opdracht en versterkt de samenwerking met partners in en rondom de school. De gemeente heeft budget beschikbaar gesteld waardoor in 2025 subsidie kon worden aangevraagd voor extra SMW-uren. Dit heeft op de meeste scholen geleid tot een verdubbeling van het aantal beschikbare SMW-uren. Eind 2025 hebben bijna alle scholen een SMW'er in vaste dienst.

Vanuit het ministerie van Onderwijs is in 2024 extra budget vrijgekomen voor de zogenoemde brugfunctionarissen. Wij hebben op 6 scholen deze subsidie aangevraagd voor drie schooljaren

en financieren hiermee de extra uren SMW die niet door de gemeente gedekt worden. De subsidie is ingegaan op 1 augustus 2024 en eindigt op 1 augustus 2027.

Door de uitbreiding van het aantal uren kunnen de SMW'ers trainingen geven aan kinderen en wordt op een aantal scholen een groepsaanbod gerealiseerd, bijvoorbeeld 'meidenvenijn' en de 'fijn vrienden' training.

In 2025 zijn er door SMW 1152 casussen opgepakt, dit is 20% van het totaal aantal leerlingen. Daarnaast zijn 247 leerlingen bereikt met trainingen. Het totale bereik van de leerlingen op onze scholen is vergroot met de urenuitbreiding. SMW'ers maken veel gebruik van fondsen, waardoor ze ondersteunend zijn in de armoedeaanpak op de scholen.

Directeuren en lb'ers geven aan dat hun scholen ontzorgd worden en er meer tijd is voor preventie. Daarnaast zijn de lijnen met het wijkteam veel korter geworden. Een punt van aandacht blijft de arbeidstekorten bij de wijkteams en wisseling van medewerkers, waardoor de continuïteit regelmatig onder druk komt te staan. Ook zijn er veel wachtlijsten in de jeugdhulp.

Nieuwkomers

Op drie scholen verzorgt PCBO onderwijs aan nieuwkomersleerlingen. Binnen een intensief programma van veertig weken ontvangen leerlingen onderwijs in een taalrijke en betekenisvolle leeromgeving, gericht op taalverwerving, basisvaardigheden en sociaal-emotionele ontwikkeling. Het doel is doorstromen naar het regulier onderwijs.

De kwaliteitsstandaard voor nieuwkomers onderwijs is vastgelegd in de kwaliteitskaart: Wanneer zijn wij tevreden over nieuwkomersonderwijs?

Onderwijsresultaten

Het onderwijsaanbod op alle scholen wordt afgestemd op de kenmerken van de leerling populatie, met als doel passend onderwijs voor zoveel mogelijk leerlingen te realiseren.

De scholen voor SO verantwoorden zich jaarlijks aan het einde van het schooljaar over de leerontwikkeling van de leerlingen.

De scholen voor SBO maken conform de kwaliteitskaart zicht op scholen de analyses. Niet alle kinderen van het SBO maken de doorstroomtoets. De resultaten op de doorstroomtoets zijn in de analyse van de midden toetsen meegenomen.

PCBO monitort en evalueert de onderwijsresultaten systematisch aan de hand van de doorstroomtoetsen van de reguliere basisscholen, de inspectienormen en de schoolwegingen. In 2025 hebben alle leerlingen van de reguliere basisscholen deelgenomen aan de doorstroomtoets. Voor de beoordeling van de onderwijsresultaten is gebruik gemaakt van het driejaarsgemiddelde over de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025.

De bestuurlijke sturing op opbrengsten vond in 2025 plaats op basis van de signaleringswaarden van de inspectie. Eigen ambities ten aanzien van onderwijsresultaten worden opgenomen in het koersplan 2026-2030.

Een uitgebreid overzicht van de onderwijsresultaten per school is te vinden op www.scholenopdekaart.nl.

De resultaten op de doorstroomtoets 2025 zijn voor:

Taal – Lezen

- 100% van de PCBO-scholen behaalt het fundamentele niveau 1F voor het deelgebied Taal – Lezen, net als in 2024.
- 96% van de PCBO-scholen behaalt het streefniveau 2F voor het deelgebied Taal – Lezen. In 2024 was dit 100%.
- In totaal beheersen 22 leerlingen nog niet het fundamentele niveau 1F. Van het totaal aantal leerlingen dat de doorstroomtoets heeft gemaakt (689) is dit 3%.

Taal – Taalverzorging

- 100% van de PCBO-scholen behaalt het fundamentele niveau 1F voor het deelgebied Taal – Taalverzorging. In 2024 was dit 96%.
- 83% van de PCBO-scholen behaalt het streefniveau 2F voor het deelgebied Taal – Taalverzorging. Dit is gelijk aan de opbrengst van 2024.
- In totaal beheersen 13 leerlingen het niveau 1F nog niet. Van het totaal aantal leerlingen dat de doorstroomtoets heeft gemaakt (689) is dit < 2%.

Rekenen

- 71% van de PCBO-scholen behaalt het fundamentele niveau 1F voor rekenen. In 2024 was dit 75%.
- 63% van de PCBO-scholen behaalt het streefniveau 1S voor rekenen. In 2024 was dit 37,5%.

De resultaten van rekenen blijven achter. Ondanks een stijging op niveau 1S zien wij dat het niveau 1F achter op de norm blijft en zelfs gedaald is. Dit in tegenstelling tot de lees en taal resultaten. Op basis van deze constatering wordt rekenen opgenomen in het jaarplan 2026 met een investering in de opleiding tot rekencoördinator, een investering in de versterking van het rekenonderwijs door kennisdeling in het IB-netwerk en het creëren van een aanbod op de versterking van leerkrachtvaardigheden met betrekking tot de vakdidactiek rekenen voor de scholen.

Toekomstige ontwikkelingen

In het koersplan 2026-2030 heeft PCBO de eigen ambities voor onderwijskwaliteit en kansengelijkheid geformuleerd. De organisatie richt zich op:

- 100% beheersing van het 1F –niveau voor taal, lezen en rekenen in 2030.
- Onderwijsresultaten op of boven het landelijk gemiddelde passend bij de schoolwegingsgroep.
- Structurele groei richting de landelijke ambitie voor 2F en 1S.
- De ontwikkeling van meetbare indicatoren voor de vorming van de “betrokken Rotterdammer” te realiseren op alle scholen in 2030.

Deze ambities vormen het richtinggevend kader voor kwaliteitsontwikkeling, sturing en professionalisering binnen de organisatie.

Onderzoek en kennisontwikkeling

PCBO participeert met twee scholen in de Leerschool Rotterdam-Zuid, waarin schoolbesturen, kennisinstituten en lerarenopleidingen samenwerken aan evidence-informed onderwijsverbetering, met specifieke aandacht voor taalontwikkeling en kansengelijkheid op Rotterdam Zuid. Binnen professionele leergemeenschappen werken scholen, onderzoekers en opleiders gezamenlijk aan praktijkgericht onderzoek.

Inspectie van het Onderwijs

In 2025 voerde de inspectie kwaliteits-, herstel en onaangekondigde bezoeken uit op meerdere scholen.

23 juni 2025 SBO Heldring

Het kwaliteitsonderzoek resulteerde in de beoordeling voldoende. De standaarden OP3, VS1, SKA1, SKA2 en SKA3 werden gewaardeerd als goed.

12 september 2025 Het Middelpunt

Het kwaliteitsonderzoek resulteerde in de beoordeling onvoldoende. De standaarden OP0, OP2, OP3, VS1 en SKA1 zijn als onvoldoende beoordeeld. Conform het kwaliteitsbeleid is een intensief verbetertraject opgestart met inzet van de ondersteuning van de adviseur onderwijskwaliteit.

22 september 2025 SBO de Koppeling

Het kwaliteitsonderzoek van de onderwijsinspectie op SBO de Koppeling resulteerde in de beoordeling zeer zwak. OP0 (basisvaardigheden), OP2 (zicht op ontwikkeling en begeleiding), OP3 (pedagogisch-didactisch handelen), SKA1 (visie, ambities en doelen) SKA 2 (uitvoering en kwaliteitscultuur) en SKA 3 (evaluatie, verantwoording en dialoog) zijn als onvoldoende beoordeeld. Er is een verbetertraject opgestart met inzet van de ondersteuning van de adviseur onderwijskwaliteit passend onderwijs en inhoudelijke ondersteuning vanuit de expertise directeur SBO Heldring.

30 september 2025 voortgang herstelopdracht nieuwkomersonderwijs De Sleutel

Het herstelonderzoek van de onderwijsinspectie 30 september 2025 resulteerde in een beoordeling 'voldoende'.

30 oktober 2025 Prins Willem Alexanderschool

Onaangekondigd inspectiebezoek resulteerde in overwegend positieve bevindingen en de conclusie dat de school onder het regulier toezicht valt.

3 november 2025 Margrietschool

Onaangekondigd inspectiebezoek resulteerde in overwegend positieve bevindingen en de conclusie dat de school onder het regulier toezicht valt.

25 november 2025 voortgang herstelopdracht Klaver Heijplaat

Het herstelonderzoek van de onderwijsinspectie resulteerde in een beoordeling 'voldoende'.

Wat betreft de Koppeling en het Middelpunt onderschrijft het bestuur de bevindingen van de inspectie en zijn in samenwerking met de betrokken scholen, gerichte verbetermaatregelen

ingezet. De verbetertrajecten richten zich op versterking van het pedagogisch-didactisch handelen, kwaliteitszorg, zicht op ontwikkeling en kwaliteitsborging. De voortgang wordt gemonitord en waar nodig bijgesteld.

Het bestuur is trots op de openheid om in gezamenlijkheid te werken aan verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De begeleiding en ondersteuning en inzet van de scholen met een herstelopdracht hebben geleid tot voldoende resultaat. De SBO Heldring heeft op indicatoren goed ontvangen. De expertise van SBO Heldring wordt ingezet voor SBO de Koppeling.

De inspectieoordelen per school zijn openbaar en te raadplegen op de website van de onderwijsinspectie: [Homepagina van de Toezichtresultaten Onderwijsinspectie website.](#)

Er heeft in 2025 geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

Sociale veiligheid en gelijke behandeling

Veiligheid is randvoorwaardelijk voor leren en werken. We maken inzichtelijk voor onze scholen wanneer welke interventie passend is. Preventie en nazorg krijgen aandacht in het kader van het veiligheidsbeleid waarin opgenomen is hoe wij grenzen stellen, gedragsregels zichtbaar maken en experts inschakelen. We komen tot een effectieve registratie van incidenten en heldere werkprocessen voor klachtenafhandeling.

Soms worden wij geconfronteerd met situaties die ons doen verbijsteren en ons laten inzien dat we maximaal voorbereid moeten zijn op het ondenkbare. Zo is een leerling van een van onze scholen door geweld om het leven gekomen. Deze gebeurtenis heeft grote impact gehad en heeft ons doen beseffen dat in de omgeving waarin wij leven veiligheid niet vanzelfsprekend is.

In ons werkgebied Rotterdam-Zuid, dat zich bij uitstek kenmerkt door culturele en sociaaleconomische diversiteit en veelkleurigheid, is sociale veiligheid en gelijke behandeling van leerlingen, ouders en medewerkers van groot belang. In dat kader hebben is er in het verslagjaar een werkgroep van directeuren en stafmedewerkers actief geweest die alle scholen hebben ondersteund bij het formuleren van een nieuw school specifiek Veiligheidsbeleid waarin dit is geborgd. Daarnaast is er een Noodprocedure vastgesteld om in geval van een calamiteit adequaat en zorgvuldig te kunnen handelen. Ook de klachtenregeling en Klokkenuidersregeling zijn getoetst en geactualiseerd. Al deze documenten zijn terug te vinden op onze website pcbo.nl, onder downloads (klik [hier](#)).

Het bestuur volgt jaarlijks de uitkomsten van de monitor sociale veiligheid op de scholen door analyse op bestuursniveau. De werkwijze hiervoor is vastgelegd in een kwaliteitskaart MSV. De indicatoren MSV worden opgenomen in het dashboard, in de zelfevaluatie en kwaliteitsgesprekken besproken en waar nodig worden interventies ingezet. In 2025 is gewerkt vanuit een ambitie op bestuursniveau.

Bij het opstellen van het veiligheidsbeleid zijn medewerkers van het bestuurskantoor, schooldirecties en de GMR betrokken. Dit heeft geleid tot een gedragen veiligheidsbeleid PCBO met heldere werkprocessen.

Aan het bestuur is een externe vertrouwenspersoon verbonden, die het bestuur jaarlijks rapporteert over signalen of klachten inzake sociale veiligheid. Deze signalen worden met het CvB en de bestuurssecretaris van PCBO besproken en zo nodig worden de ervaringen benut om het beleid aan te scherpen.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Rotterdamse arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt in het onderwijs bleef ook in 2025 onverminderd onder druk staan. Met name binnen de G5 blijven de personeelstekorten substantieel hoger dan het landelijk gemiddelde. Deze ontwikkeling is ook binnen PCBO zichtbaar. Per 1 oktober 2025 was sprake van een tekort aan leerkrachten, inclusief vervangingsvraagstukken, van 13,6%. Het tekort aan schoolleiders bleef binnen PCBO stabiel. Binnen het onderwijsondersteunend personeel is geen sprake van een substantieel tekort. Daarmee sluit PCBO aan bij het beeld van de Rotterdamse arbeidsmarkt, waar de tekorten onverminderd hoog blijven. De toegenomen inzet van OOP met lesgevende taken past binnen het belang de continuïteit van het onderwijs te versterken en de gevolgen van de arbeidsmarktkrapte op te vangen.

Binnen de Onderwijsregio Rotterdam werkt PCBO intensief samen met schoolbesturen, opleidingspartners en gemeente aan een gezamenlijke aanpak van de arbeidsmarktproblematiek. De regionale samenwerking richt zich op het versterken van instroom, begeleiding, professionalisering en behoud van onderwijsprofessionals evenals op het anders organiseren van onderwijs en arbeid.

Personeelsbestand 2025

De samenstelling van het personeelsbestand per 31-12-2025 PCBO is als volgt.

	Fte Totaal	Fte OP	Fte OOP	Fte OOP-L	Fte Directie	Fte Stagiaires	Fte Bestuurskantoor
2025	729,71	395,17	41,61	227,06	45,89	0,00	18,98
2024	699,21	380,35	42,48	206,07	46,84	4,54	16,85
2023	693,83	380,59	41,60	203,49	45,80	4,00	16,34

* Totaal aantal fte met peildatum 31 december van betreffende jaar (bron: HR2day).

De totale personele omvang van PCBO is toegenomen naar 729,71 FTE. Deze groei hangt samen met de uitbreiding van het onderwijsondersteunend personeel met lesgevende taken (mede als gevolg van het lerarentekort) en de versterking van het bestuurskantoor. De personeelsopbouw laat een stabiel beeld zien met een overwegend vrouwelijk personeelsbestand. Het aandeel mannelijke medewerkers is in 2025 licht gestegen.

Verdeling tussen mannen en vrouwen bij PCBO op peildatum 31 december 2025 in nominale aantallen:

	Man	Vrouw
2025	128	879
2024	114	866
2023	100	825
2022	111	853

Tegelijkertijd neemt het aandeel medewerkers van 55 jaar en ouder verder toe, terwijl de instroom van medewerkers jonger dan 35 jaar relatief beperkt blijft. Deze ontwikkeling onderstreept de noodzaak van strategische personeelsplanning, duurzame inzetbaarheid en gerichte aandacht voor instroom, behoud en kennisoverdracht. In 2025 is het strategisch HRM beleid ontwikkeld. In 2026 wordt de implementatie doorgezet. De strategische personeelsplanning krijgt verder vorm in 2026.

Samenstelling personeelsbestand van PCBO op peildatum 31 december in %.

PCBO	15-25 jr	25-35 jr	35-45 jr	45-55 jr	55-65 jr	65+
2025	0,4	13,1	26,4	29,1	28,2	3,1
2024	0,4	14,9	24,5	29,4	27,6	2,6
2023	0,9	15,0	25,2	27,6	27,6	3,0

Verzuim

Het voortschrijdend verzuimpercentage steeg in 2025 naar 6,34% (2024: 5,74%). Tegelijkertijd daalde de verzuimfrequentie, wat wijst op minder ziekmeldingen per medewerker, maar een toename van langdurig verzuim. De stijging van het verzuim is zichtbaar in alle functiecategorieën.

In reactie op het toenemend verzuim is in 2025 geïnvesteerd in versterking van externe expertise op het bestuurskantoor om het HRM beleid te herzien en actualiseren. Het verzuimbeleid is herijkt en organisatie breed geïmplementeerd. Directies zijn geschoold in verzuimbegeleiding en de werving van de medewerker verzuimbeleid is in gang gezet. De medewerker verzuimbeleid ondersteunt vanaf 2026 scholen bij preventie, begeleiding en terugdringing van verzuim.

Het arbobeleid en gezondheidsbeleid zijn geactualiseerd en in uitvoering gebracht. DE PSA-meting is uitgevoerd en de uitkomsten worden vertaald naar gerichte acties binnen het jaarplan 2026 van alle scholen. Hiermee verschuift de focus van reactief verzuimmanagement naar preventie, duurzame inzetbaarheid en goed werkgeverschap.

Professionalisering en organisatieontwikkeling

In het jaarplan 2025-2026 staat het motto “gewoon goed geregeld” centraal. De focus lag in 2025 op het versterken en standaardiseren van de basisprocessen binnen HRM en bedrijfsvoering. Dit heeft geleid tot:

- Actualisatie en implementatie van verzuimbeleid.
- Transparante inrichting van het in-, door- en uitstroomproces.
- Actualisatie van arbobeleid en gezondheidsbeleid.
- Uitvoering van de PSA-meting.
- Ontwikkeling van de bouwstenen voor strategisch personeelsbeleid.

Daarnaast zijn de middelen vanuit de regeling PBSS ingezet voor werving, begeleiding en professionalisering van startende leerkrachten en schoolleiders.

De organisatie investeerde doelgericht in professionele ontwikkeling, kennisdeling en collegiale verbondenheid. In 2025 hebben meerdere medewerkers een masteropleiding afgerond en professionaliseringstrajecten succesvol volbracht. Tegelijkertijd is de leercultuur in ontwikkeling doordat scholen zich actief hebben opengesteld voor collegiale kennisdeling en uitwisseling van expertise tussen teams en scholen.

Ook buiten de formele professionalisering is bewust geïnvesteerd in verbinding en waardering. Via de attentieregeling is aandacht besteed aan jubilarissen en bijzondere momenten. Daarnaast droegen onder meer de nieuwjaarsbijeenkomst, de boekenactie voor medewerkers en het organisatie brede volleybaltoernooi bij aan onderlinge verbondenheid en werkplezier.

Bijzondere waarde wordt gehecht aan het contact met voormalig medewerkers, de zogenoemde “krasse knarren”, waarmee de verbondenheid met de organisatie over generaties heen zichtbaar blijft.

PCBO beschouwt investeren in medewerkers nadrukkelijk als investeren in de kwaliteit, continuïteit en toekomstbestendigheid van het onderwijs.

Goed werkgeverschap en inclusiviteit

PCBO zet actief in op goed werkgeverschap, professionele ontwikkeling en behoud van medewerkers. Waar sprake is van disfunctioneren of uitval, wordt ingezet op begeleiding, coaching en verbetertrajecten, met als uitgangspunt behoud van medewerkers binnen de organisatie.

De kosten voor uitkering na ontslag bedroegen in 2025 €283K Een deel hiervan betreft compensatie van transitievergoedingen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. Gezien de omvang van de organisatie en de toegenomen complexiteit van personele en verzuim gerelateerde vraagstukken beoordeelt het bestuur deze kosten als beheersbaar. PCBO voert een terughoudend uitstroombesluit, waarbij behoud, begeleiding en duurzame inzetbaarheid van medewerkers centraal staan.

Verantwoording over de aanwezigheid van de Verklaring omtrent het gedrag¹

Nieuwe VOG's ² in 2025	VOG aanwezig op datum indiensttreding	VOG te laat aanwezig	VOG niet aanwezig
Nieuwe medewerkers in loondienst	115	<5	0
Nieuwe medewerkers niet in loondienst met een VOG verplichting ³	23	6	<5

Aantallen tussen 1 en 5 worden weergegeven als <5.

Naar aanleiding van de landelijke verstoring in de afgifte van VOG's in de periode van 17 juli tot en met 17 oktober 2025 heeft het ministerie van OCW geadviseerd om voor nieuw aangestelde medewerkers, voor wie in deze periode een VOG was aangevraagd, een nieuwe aanvraag in te dienen. PCBO heeft dit advies opgevolgd en aanvullende aanvragen laten uitvoeren waar dit noodzakelijk was.

In 2025 zijn maatregelen genomen ter versterking van de interne beheersing rondom de VOG-procedure. De instroomprocedure is aangescherpt en wordt vanaf 2026 organisatie breed toegepast. Een VOG-routekaart is in ontwikkeling. Deze kaart ondersteunt directeuren. In de kaart staan heldere processtappen en verantwoordelijkheden en controles zijn verduidelijkt.

Ook de monitoring op de aanwezigheid van VOG's bij extern ingehuurde medewerkers is aangescherpt. De nog ontbrekende VOG's betrof uitsluitend externe inhuur. Hierop is actie ondernomen en de betreffende aanvragen zijn alsnog ingediend.

Wij hebben in samenspraak met onze accountant deze geen opdracht gegeven een controle uit te voeren op de tijdige aanwezigheid van VOG. Mede gezien de lopende investering in verbetering van het proces met daarbij meer regie en ondersteuning vanuit het bestuurskantoor werd hier op dit moment geen toegevoegde waarde van gezien. In 2026 zal worden getoetst in welke mate de procesaanpassingen tot het gewenste effect hebben geleid en de mate waarin dit is geborgd.

¹ Op grond van artikel 4, lid 7 en bijlage 6 van de RIO.

² De VOG is op het moment van indiensttreding niet ouder dan 6 maanden. De VOG van personen belast met tussenschoolse opvang is niet ouder dan 2 maanden.

³ Voor het primair onderwijs en het (v)so zie artikel 3, lid 1, onder a, artikel 3a, lid 1, onder a, artikel 32, lid 2, onder a, sub 1, lid 6, lid 7 en lid 9, artikel 34a en artikel 45 van de WPO, artikel 3, lid 1, onder a, artikel 3a, lid 1, onder a en artikel 32, lid 2, onder a, sub 1, en lid 9, van de WEC: leerkrachten, personen die onderwijsondersteunende werkzaamheden verrichten, (adjunct-)directeuren en personen belast met de tussenschoolse opvang.

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Doelen en resultaten

De gemeente Rotterdam is verantwoordelijk voor goede huisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Een sterke leeromgeving draagt direct bij aan het functioneren en welbevinden van leerlingen. Daarom investeert de gemeente voortdurend in de verbetering van onderwijshuisvesting, waarbij PCBO actief meedenkt in het bestuurlijk overleg en bijdraagt aan de ontwikkeling van nieuw beleid.

Vanuit het bestuurskantoor werkt PCBO dagelijks aan het realiseren, beheren en exploiteren van onze schoolgebouwen. Om hier gerichte keuzes in te maken hanteren we een eigen huisvestingsbeleid dat aansluit op het gemeentelijk beleid. Dit biedt duidelijke kaders voor hoe wij onze gebouwen onderhouden en vernieuwen, passend bij de ambities die de stad heeft geformuleerd.

Op dit moment werkt PCBO aan een omvangrijke verbeterslag in de huisvesting. Diverse nieuwbouwprojecten zijn in uitvoering en tegelijkertijd investeren we in het verbeteren van bestaande gebouwen. Daarbij lopen we soms vertraging op, onder andere door regelgeving op het gebied van flora en fauna. Desondanks blijft de ambitie onverminderd hoog: elk kind verdient een schoolgebouw dat uitnodigt tot leren en ontwikkelen.

School	Doelstelling	Procesfase	Planning oplevering	Beoordeling voortgang
Da Costaschool	Nieuwbouw op andere locatie	Definitief ontwerp gereed	Q3 2028	
Zalplaat	Uitbreiding nieuwbouw	Businesscase (BC). Vertraging a.g.v. uitwerking eisen welstand en m2 IKC	Q1 2029	
Bogerman Willem v. Oranje	Nieuwbouw	Opstellen businesscase wordt uitgevoerd (Bouwherschapp ligt bij gemeente)	N.n.b.	
Beatrix IJsselmonde	Sloop/nieuwbouw	Verhuizing naar tijdelijke huisvesting. Vertraging a.g.v. uitwijken tijdelijke huisvesting a.g.v. aantreffen beschermde diersoort	Q3-2027	
Pr. Margrietschool	Sloop/nieuwbouw	Nieuwbouw is opgeleverd. Buitenruimte volgt later in 2026.	Q4-2026	
Steven Stermerding	Sloop/nieuwbouw	Ontwerpfase nieuwbouw	Q2 2028	
Wilhelmina	Renovatie/sloop/nieuwbouw	Businesscase goedgekeurd door de gemeente	N.n.b.	
De Akker	Sloop/nieuwbouw	Startnotitie is afgerond. Businesscase in beginfase	N.n.b.	
Beatrix Zuider Gymnasium	Uitbreiding ZGBS	Opgeleverd	Opgeleverd	Opgeleverd
De Hoeksteen	Renovatie of sloop/nieuwbouw	Initiatiefase	N.n.b.	-
Koppeling	Renovatie of sloop/nieuwbouw	Initiatiefase	N.n.b.	-

Overzicht van voortgang lopende nieuwbouwtrajecten PCBOS

In het gevoerde beleid zijn voor de korte termijn geen grote veranderingen te verwachten. Wel is er behoefte aan meer efficiency en sneller in capaciteit kunnen op- en afschalen. In dat kader zal toegewerkt gaan worden naar basisprogramma's van eisen waar per project 80% op voorhand al bepaald zal zijn. Ook wordt samenwerking gezocht met een externe partij die ons kan ondersteunen bij complexe huisvestingsvraagstukken of als er onvoldoende capaciteit beschikbaar is om projecten goed aan te sturen.

Contractonderhoud

In 2025 stond in de begroting € 1,2 miljoen opgenomen voor contractonderhoud; hiervan is ongeveer € 1,17 miljoen uitgegeven. Hiermee is de realisatie redelijk in lijn met de begroting. Onder deze kosten vallen ook de kosten voor onvoorzien klein onderhoud. Vanzelfsprekend laten deze kosten zich lastig plannen.

Meerjarig onderhoud van de gebouwen

Volgens het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) stond in 2025 voor € 3,1 miljoen aan onderhoud gepland. Eind december is hiervan € 1,7 miljoen daadwerkelijk uitgevoerd. Daarnaast is € 0,4 miljoen aan geplande werkzaamheden niet uitgevoerd en daarom vrijgevallen in het resultaat van 2025.

Voor 8 locaties resteert € 1 miljoen aan noodzakelijk onderhoud dat in 2025 niet is gerealiseerd. Voor deze locaties is een nieuw MJOP opgesteld. Hierdoor vallen deze kosten niet vrij in 2025, maar worden zij volgens planning in 2026 uitgevoerd.

Naast de verschuiving van € 1 miljoen is in 2025 ook een extra dotatie van € 0,8 miljoen gedaan aan de voorziening groot onderhoud, passend bij de herziene MJOP's van deze 8 locaties.

Verder is in 2025 voor € 0,3 miljoen aan ongepland groot onderhoud uitgevoerd. Omdat deze kosten niet in de voorziening waren opgenomen, drukken zij volledig op het resultaat. Dit betreft zowel ongeplande werkzaamheden als overschrijdingen op gepland onderhoud. Sinds 2024 wordt de voorziening groot onderhoud opgebouwd via de componentenmethode, gebaseerd op de meerjarenonderhoudsplannen. Hierbij zijn alleen niet frequente onderhoudskosten vanaf € 10.000 exclusief btw meegenomen. Het stopjaar per pand is bepaald op basis van bouwjaar, renovaties en eventuele opname in het gemeentelijk Integraal Huisvestingsplan.

Deze gewijzigde benadering zorgt ervoor dat meer kosten direct in de exploitatie terecht komen. Wanneer werkzaamheden worden uitgesteld of vervroegd, kan dit het jaarresultaat aanzienlijk beïnvloeden. Dit risico beperken we door het MJOP vaker te actualiseren wanneer dat nodig is.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

PCBO blijft gericht investeren in duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen. Waar vervanging nodig is, kiezen we standaard voor energiezuinige oplossingen, zoals LED-verlichting. Ook onderzoeken we bij iedere locatie of plaatsing van zonnepanelen mogelijk is, mits de bouwconstructie dit toelaat en er geen grote verbouwingen of nieuwbouw op korte termijn gepland staan. Een externe energieadviseur ondersteunt ons hierbij door het energieverbruik te monitoren en te adviseren over verdere verduurzamingskansen. Tot op heden heeft dit vanaf 2022 geleid tot € 41K aan restituties en bijna €13K aan jaarlijkse besparing.

Daarnaast hechten we veel waarde aan maatschappelijke verantwoordelijkheid. Bij vacatures bieden we, waar mogelijk, kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En in onze inkoop- en aanbestedingsprocessen laten we maatschappelijk verantwoord ondernemen nadrukkelijk meewegen en krijgt bij nieuwbouwprojecten SROI (Social Return On Investment) altijd nadrukkelijk een plek

Een gezond leer- en werkklimaat staat centraal binnen onze scholen. Onderzoek laat zien dat een goed binnenklimaat bijdraagt aan welzijn en betere onderwijsresultaten. Daarom hanteren we bij verbouw en nieuwbouw altijd de richtlijnen van 'Frisse Scholen' en maken we actief gebruik van kennis en ondersteuning vanuit de gemeente, zoals Duurzaam010 en 010toegankelijk. Met de vele bouw- en renovatieprojecten die voor de komende jaren op de planning staan, blijft dit een belangrijk speerpunt. In overleg met de schooldirecties wordt bekeken welke investeringen nodig en haalbaar zijn in uitvoering om het klimaat in de bestaande gebouwen verder te verbeteren waar nodig.

2.4 FINANCIËEL BELEID

Doelen en resultaten

Goede inzet reservepositie

Een belangrijke pijler binnen PCBO is de doelmatige inzet van middelen. Dat begint bij onze begroting en loopt door tot en met de realisatie: in elke fase van de PDCA-cyclus kijken we kritisch naar onze keuzes en resultaten. Voor 2025 was een negatief resultaat begroot, omdat we bewust extra middelen uit de reserves wilden inzetten om leervertragingen als gevolg van corona aan te pakken en de onderwijskwaliteit verder te versterken. Het uiteindelijke resultaat sluit aan bij deze verwachting, al weken zowel baten als lasten op onderdelen af van de begroting.

De rijksbijdragen vielen hoger uit door een sterkere indexatie dan vooraf voorzien. Aan de kostenkant waren de personele lasten lager, onder meer door een lagere algemene loonkostenontwikkeling en een lagere arbeidsmarkttoelage dan begroot, evenals hogere opbrengsten uit uitkeringen. De huisvestingslasten kwamen hoger uit, omdat we aanvullende onderhoudswerkzaamheden hebben uitgevoerd buiten het geplande meerjarenonderhoud en investeerden in schoolpleinen.

Sinds 2024 hanteren we bewust een realistischer en optimistischer raming van de baten, zodat de begroting beter aansluit bij de werkelijke situatie. Tegelijkertijd werken we aan verdere verbetering van onze monitoringsstructuur, zodat we prognoses nauwkeuriger kunnen sturen. Daarmee versterken we ons vermogen om weloverwogen meerjarige keuzes te maken, rekening houdend met een actuele risicoanalyse en de benodigde financiële buffer voor een gezonde bedrijfsvoering.

Zodra we dit volledig scherp in beeld hebben, werken we plannen uit om het vermogen gericht af te bouwen door te investeren in duurzame maatregelen die direct bijdragen aan de kwaliteit van PCBO, waaronder een gezond en stimulerend leer- en werkklimaat voor onze leerlingen en medewerkers.

Afnemende reserve scholen

PCBO blijft zorgvuldig aandacht besteden aan het inzetten van de spaarsaldi uit voorgaande jaren. Deze middelen worden vooral gebruikt om tekorten in het huidige en toekomstige schooljaren te voorkomen, en om financiële schommelingen geleidelijk op te vangen.

Daardoor bouwen we de opgebouwde reserves stap voor stap af en zorgen we voor een zachte landing bij veranderingen in de bekostiging.

In 2025 hebben we bovendien een grondige opschoning uitgevoerd van de bestemmingsreserves. Reserves zonder duidelijk geformuleerde, toetsbare doelen zijn – waar nodig in overleg met de (G)MR – omgezet naar algemene reserves. Hiermee ontstaat een transparanter en beter beheersbaar financieel overzicht, passend bij onze ambitie om middelen doelmatig en verantwoord in te zetten.

Inzet van subsidies (anders dan lumpsum)

In 2025 heeft PCBO opnieuw gebruikgemaakt van een breed palet aan subsidies die ons in staat stelden om de onderwijskwaliteit verder te versterken en leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen in hun ontwikkeling. De middelen boden ruimte om zowel bestaande werkwijzen te verdiepen als nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

NPRZ, CZ, dagprogrammering helpen ons verder de brede ontwikkeling van kinderen de volle aandacht te geven. Een belangrijk accent lag op het versterken van de basisvaardigheden. De inzet van subsidies zijn vooral ingezet op het versterken van de taal en rekenontwikkeling van de leerlingen en het burgerschapsonderwijs. De scholen werken planmatig en doelgericht aan het verbeteren van de leeropbrengsten, het verder professionaliseren van de medewerkers en het versterken van de onderwijskundig leiderschap en de professionele cultuur. In 2025 is gewerkt aan een kwaliteitsstructuur en cultuur waarin monitoring en dialoog versterkt.

De scholen staan voor grote opdrachten die verder reiken dat het realiseren van goed onderwijs. Juist omdat wij goed onderwijs willen realiseren zetten wij maximaal in op kansengelijkheid. Met de inzet van brugfunctionarissen en schoolmaatschappelijk werk werd intensief samengewerkt met leerlingen, ouders en ketenpartners om barrières te verminderen en kansenongelijkheid tegen te gaan. De aanvullende ondersteuning via de gemeentelijke subsidies voor schoolzorgteams en de bestuurlijke armoedefunctionaris droeg eraan bij dat scholen signalen sneller konden oppakken en gerichte begeleiding konden bieden.

Het versterken van de ontwikkeling van jonge kinderen door inzet van de middelen voor voorschoolse educatie stelden scholen in staat om de kwaliteit van peuteropvang en de samenwerking tussen opvang en onderwijs te verbeteren, met aandacht voor een doorlopende leerlijn en een rijke, stimulerende leeromgeving.

Binnen het bredere onderwijsbeleid werd verder gewerkt aan buitenschools leren, onder andere via de regeling School en Omgeving. Dankzij deze inzet konden scholen leerlingen een breder aanbod bieden op het gebied van cultuur, sport en talentontwikkeling, waarmee hun leefwereld werd verrijkt en onderwijs meer betekenisvol werd.

Een andere belangrijke pijler in 2025 was het versterken van de professionele ontwikkeling van leraren en directeuren. Via de professionaliseringsregeling en Ontwikkelkracht werd gewerkt aan scholing, onderzoeksmatige aanpakken en het vergroten van de onderwijskundige kwaliteit binnen teams. Scholen investeerden in leiderschap, kennisdeling en duurzame kwaliteitsverbetering.

Tot slot werd ook aandacht besteed aan de organisatiekanten van het onderwijs. Met de subsidieregeling Slim Organiseren werd verder gewerkt aan innovatieve oplossingen voor het lerarentekort, efficiëntere taakverdeling en het anders inrichten van processen gericht op het borgen van continuïteit en het verminderen van werkdruk.

Opstellen beleidsrijke meerjarenbegroting

Onze ontwikkelagenda is de afgelopen jaren steeds verder uitgegroeid. Door te bouwen op de strategische keuzes is de samenhang tussen ontwikkelthema's en de inzet van middelen duidelijker geworden. In 2025 hebben we hierin opnieuw een belangrijke stap gezet: het begrotingsproces is beleidsrijker, transparanter en meer gezamenlijk uitgevoerd.

Medewerkers van het bestuurskantoor en directeuren werkten intensief samen aan de nieuwe meerjarenbegroting. Via onze vaste overlegstructuur – met klankbordgroep, directeurenberaad, GMR en het College van Bestuur – is zo een breed gedragen begroting tot stand gekomen.

De schoolleiders hebben meerjarige investeringsplannen opgesteld voor het onderwijsleerpakket, ICT en meubilair. Toch blijft de realisatie achter bij de planning. Bij het

onderwijsleerpakket komt dit vooral doordat de keuze en invoering van nieuwe methodes veel tijd vragen. Daarnaast zijn sommige methodes omgezet van eenmalige aanschaf naar jaarlijkse abonnementskosten. ICT-investeringen zijn deels uitgesteld in afwachting van nieuwbouwprojecten.

Met deze aanpak blijft de ontwikkelagenda in beweging, terwijl we zorgvuldig en toekomstgericht omgaan met onze middelen.

Treasury

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het treasurymanagement van de stichting. Het treasurybeleid ligt vast in een statuut en is in 2025 intern geaudit. Daarbij zijn geen tekortkomingen vastgesteld, behalve dat het beleid toe was aan actualisatie. Deze herziening is in 2025 uitgevoerd, waarbij het beleid volledig in lijn is gebracht met de handreiking van de PO-Raad.

De treasury functie van PCBO richt zich op het waarborgen van de financiële continuïteit. Het beleid stuurt op een zorgvuldige balans tussen rendement en risico, waarbij productkeuzes worden afgewogen op aard, looptijd en beschikbaarheid van middelen. Sinds 2020 maakt PCBO gebruik van schatkistbankieren vanwege de destijds negatieve rente op spaarrekeningen. Hoewel negatieve rente inmiddels is verdwenen, blijft de rente op schatkistbankieren aantrekkelijker dan die van commerciële banken. De publieke middelen worden daarom aangehouden op een rekening-courant bij het Rijk.

De obligatieportefeuille wordt beheerd volgens een matig defensief risicoprofiel. Het treasury statuut voldoet volledig aan de geldende regelgeving van het Ministerie van OCW met betrekking tot beleggen, lenen en derivaten. In 2025 zijn drie leningen in de publieke portefeuille afgelost, met een gezamenlijke nominale waarde van € 600.000. Binnen de private portefeuille zijn aanpassingen doorgevoerd in zowel het ESG-fondsenmandaat als het ESG-beleggingsmandaat. Overige private middelen worden uitsluitend kortlopend ondergebracht bij solide banken.

	31-12-2024	31-12-2025	
Vastrentende obligaties met looptijd 2024 resp. 2025-2033, waarde	2.747.856	2.147.856	Publiek
Duurzaam fondsen mandaat	2.925.600	3.041.668	Privaat
Duurzaam beleggen mandaat	2.525.172	2.622.217	Privaat
Spaarrekeningen, saldi	4.866.581	5.066.217	Privaat
Schatkistbankieren	43.517.593	40.338.214	
Betaalrekeningen, saldi	30.186	36.591	
Kassaldi	9.828	10.909	
De obligaties vallen vrij in nominale waarde (x € 1.000) in 2026: 950, 2027: 700 en 2033: 500			

Verwijzing

Het Treasurystatuut staat op onze website, onder het kopje **Verantwoording** (klik [hier](#)).

Allocatie van middelen

Binnen onze organisatie streven we naar een transparante en doelgerichte inzet van middelen. Elk jaar worden de budgetten per school vastgesteld. De beschikbare subsidies worden verdeeld over de relevante beleidsterreinen, waarna budgethouders – op basis van hun plannen – voorstellen kunnen doen voor herschikking van middelen richting het College van Bestuur.

De meerjarige taakstelling per school biedt ruimte om budgetten over meerdere jaren heen te plannen. Eventuele schommelingen in uitgaven worden opgevangen door het aanhouden van passende reserves. Zo behouden scholen stabiliteit en continuïteit in hun begroting.

De jaarlijkse rijksmiddelen worden ingezet voor het dekken van de personele en materiële exploitatie van de scholen. Daarnaast wordt een deel toegevoegd aan voorzieningen of reserves ter ondersteuning van de meerjarenbegroting.

Sinds de invoering van de vereenvoudigde bekostiging in 2023 wordt het allocatiepercentage berekend op basis van de kosten van de bestuursbrede begroting als aandeel van de totale basisbekostiging, inclusief de middelen voor onderwijsachterstanden. Het gaat hierbij onder meer om de kosten van centraal afgedekte risico's, het bestuurskantoor en de huisvesting.

Het allocatiepercentage wordt jaarlijks geactualiseerd bij het opstellen van de meerjarenbegroting, zodat het beleid actueel blijft en aansluit bij de ontwikkelingen binnen de organisatie.

Onderwijsachterstandsmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen worden volgens de bekostigingsmethodiek op basis van schoolscores van het CBS over de scholen verdeeld. De scholen staan voor grote uitdagingen en de wisselende schoolweging speelt daarin regelmatig een rol. De scholen werken vanuit hoge verwachtingen. De middelen worden ingezet op extra ondersteuning en inzet in de groepen. De investering hierin wordt gemonitord in de cyclus stelsel van onderwijskwaliteit.

De resultaten die de scholen behalen met alle extra inzet vanuit het rijk en de gemeente staan in het hoofdstuk onderwijskwaliteit benoemd.

De middelen worden ingezet voor (extra) personele inzet. Opleidingsinstituten, onderzoeksinstellingen en scholen werken samen aan onderwijsontwikkeling in de scholen in het kader van bestrijden van achterstanden door kwalitatief goed onderwijs.

Planning- en controlcyclus

Voor de planning- en controlcyclus maakt PCBO gebruik van gespecialiseerde software. Met Capisci kunnen directeuren hun budgetten eenvoudig beheren, waardoor hun eigenaarschap en financiële bewustzijn verder worden versterkt.

De directeuren stellen zelf hun schoolbegroting op en bespreken deze vervolgens met de financiële administratie. De bestuursbrede kosten worden centraal door de financiële administratie begroot. De totale begroting wordt daarna besproken met het College van Bestuur en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht, waarna deze door het CvB formeel wordt vastgesteld.

Directeuren en de afdeling Control volgen gedurende het jaar gezamenlijk de uitputting van de begroting. Waar nodig worden prognoses bijgesteld, gebaseerd op een actuele boekhouding en realistische inschattingen. Zo ontstaat een robuuste planning- en controlcyclus die tijdig bijsturen mogelijk maakt.

Periodiek wordt op bestuursniveau een rapportage opgesteld met de realisatie en een geactualiseerde prognose. Deze wordt besproken met de auditcommissie en voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Daarnaast vindt regelmatig voortgangsoverleg plaats met directeuren; minimaal één keer per jaar gebeurt dit formeel, met nadruk op verdere ontwikkeling.

2.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

PCBO werkt met een concrete en organisatiebrede aanpak voor risicomanagement. Deze sluit aan bij de sturingsfilosofie, ondersteunt de missie, faciliteert een cyclische evaluatie én een open dialoog binnen de organisatie. Uit de tussentijdse accountantscontrole blijkt dat de interne beheersing op een voldoende niveau ligt en goed past bij de huidige ontwikkelfase van PCBO. In de 'Managementletter 2025' beoordeelt de accountant deze ontwikkeling zelfs als 'goed'.

Binnen onze organisatie zien we een duidelijk onderscheid tussen kortcyclisch sturen en verantwoorden. Kortcyclisch sturen betekent dat we frequent en doelgericht bijsturen op basis van actuele data, observaties en professionele dialoog. Het draait om leren, verbeteren en tijdig handelen om onderwijs en processen continu te versterken. Verantwoorden volgt daarop: dit is het transparant terugkijken op behaalde resultaten, gemaakte keuzes en de kwaliteit van het proces. Dit laatste doen we aan de hand van managementrapportages, het bestuursverslag en door de belangrijkste punten te benoemen in de relevante overleggen, zoals bijvoorbeeld die met de RvT en de GMR. Waar kortcyclisch sturen gericht is op vooruitgang en ontwikkeling, zorgt verantwoorden voor inzicht, betrouwbaarheid en gedeelde verantwoordelijkheid. Samen vormen zij een krachtig fundament onder onze kwaliteit van werken en leren.

Eind 2025 en begin 2026 wordt toegewerkt naar een (nieuwe) integrale risicoanalyse. Deze draagt bij aan een breed en gezamenlijk risicobeeld, sluit aan op het toezichtkader van de Inspectie en vormt een basis voor het bepalen van het benodigde eigen vermogen en de bijbehorende risicobuffers. Dit laatste moet uiteindelijk leiden tot een transparant en onderbouwd scenario voor de afbouw van mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

PCBO opereert in een dynamische maatschappelijke en stedelijke context. In de periode 2026–2030 worden de belangrijkste risico's gezien op het terrein van personeel, financiële duurzaamheid en het borgen van onderwijskwaliteit.

Het aanhoudende tekort aan onderwijsprofessionals en de bijbehorende werkdruk vormen een structureel risico voor de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. PCBO stuurt hierop via strategische personeelsplanning, actief verzuimbeleid, duurzame inzetbaarheid, anders organiseren en intensieve samenwerking binnen de onderwijsregio.

Daarnaast staat de organisatie voor financiële risico's, onder andere door kostenstijgingen en het (geleidelijk) wegvallen van tijdelijke subsidies. Deze risico's worden beheerst door een solide meerjarenbegroting, scenario-analyses en gerichte businesscases. Jaarlijks worden de grondslagen, waarderingen en voorzieningen geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Op onderwijskundig vlak ligt het accent op het realiseren van stevige basisvaardigheden, verdere stappen richting inclusiever onderwijs en het borgen van sociale veiligheid. Dit gebeurt via een versterkt kwaliteitszorgstelsel, interne audits en datagedreven sturing.

De risico's op het gebied van governance, ICT & privacy en samenwerking in de wijk worden actief gemonitord en waar nodig bijgestuurd. De integrale risicoanalyse is structureel onderdeel van de planning- & controlcyclus en wordt jaarlijks geactualiseerd en besproken met de Raad van Toezicht.

Er hebben zich in het verslagjaar geen risico's voorgedaan met een onvoorziene materiële financiële impact. De belangrijkste voorziene kosten gerelateerd aan de risico-ontwikkeling hebben grotendeels betrekking op de ingezette kwaliteitsverbetering, ziekteverzuim en de krapte op de arbeidsmarkt. De financiële ontwikkeling wordt nader toegelicht in hoofdstuk 3.

Met een uitgevoerde risicoscan is zicht verkregen op de belangrijkste financiële risico's, de (aanwezige) beheersmaatregelen, de werking van de beheersmaatregelen en de netto risico's waarvoor de vorming van een buffervermogen noodzakelijk is.

Nr.	Omschrijving	Kans	Gevolg min	Gevolg max
1	Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie in leerlingaantallen	50%	€ 300.000	€ 500.000
2	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	50%	€ 500.000	€ 750.000
3	Instabiliteit in rijksbekostiging	30%	€ 1.500.000	€ 2.000.000
4	Onvolledige indexatie van bekostiging	50%	€ 750.000	€ 1.000.000
5	Hoger dan begrote kosten voor ziektevervangning	70%	€ 300.000	€ 500.000
6	Arbeidsmarkt schaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte	50%	€ 300.000	€ 500.000
7	Financiële gevolgen van kwetsbaarheid ICT beveiliging (cyberrisico's)	30%	€ 500.000	€ 750.000
8	Instabiliteit in gemeentelijke bekostiging	50%	€ 1.500.000	€ 2.000.000
9	Restrisico's	50%	€ 300.000	€ 500.000
10	Uitvoeringsrisico's in de bedrijfsvoering (vaste voet)	100%	€ 1.000.000	€ 1.500.000

Geïdentificeerde financiële risico's met inschatting kans en financieel gevolg

Als resultante van de risico-inventarisatie zijn de in bovenstaande figuur opgenomen risico's als meest belangrijk gedefinieerd.

Het beheersen van zowel financiële als niet-financiële risico's is binnen PCBO een continu proces. Jaarlijks worden deze risico's opnieuw beoordeeld en geactualiseerd. Daarbij kijken we niet alleen naar welke risico's zich kunnen voordoen, maar ook naar welke preventieve maatregelen we kunnen treffen én welke corrigerende acties nodig zijn als situaties daarom vragen.

De noodzakelijke bijsturing wordt opgenomen in het koersplan, de jaarplannen en doorvertaald in in een concrete uitvoeringsagenda. Repressieve maatregelen maken onderdeel uit van het bestaande beleid en de dagelijkse werkprocessen. Wanneer zich daadwerkelijk een calamiteit voordoet, treden de vastgestelde veiligheidsplannen en protocollen in werking, zodat snel en adequaat gehandeld kan worden. De risico's die zijn gesignaleerd in de financiële risicoanalyse, het koersplan en het uitvoeringsplan zijn vertaald naar een integrale risicoanalyse en vormen belangrijke input voor de periodieke managementrapportages.

Informatiebeveiliging en privacy (IBP)

De externe Functionaris Gegevensbescherming geeft in zijn verslag over 2025 aan dat PCBO Rotterdam zeer grote verbeteringen heeft aangebracht in de werkwijze en waarborging van Informatiebeveiliging en Privacy. De inzet van een projectleider en Privacy Officer, aangestuurd door de directeur bedrijfsvoering, hebben geleid tot concrete verbeteringen en grip op het IBP-verbeterplan.

Op het gebied van Informatiebeveiliging & Privacy (IBP) worden aanzienlijke achterstanden ingelopen. Een Roadmap IBP is vastgesteld en de uitvoering hiervan heeft hoge prioriteit.

De juiste prioriteit IBP is toegekend door het onderzoeken van de primaire beveiligingsmaatregelen (basis op orde) welke in samenwerking met ketenpartners IBP hebben geleid tot nieuwe beveiligingsmaatregelen.

Het toekennen van de juiste prioriteit voor IBP geeft vertrouwen in het tijdig aantonen van het volwassenheidsniveau dat wordt vereist door de autoriteiten. Dit behelst tijdig (uiterlijk 2030, interne doelstelling 2027) voldoen aan volwassenheidsniveau 3 IBP-FO.

Om de belangrijkste risico's te mitigeren die er bestaan op IBP zullen in 2026, buiten het volgen van het vastgestelde stappenplan richting het voldoen aan het normenkader 3.0, de volgende acties worden ondernomen:

- Uitvoeren van een 'penetration test' bij onze ICT-dienstverlener;
- Verder stimuleren van bewustwording onder medewerkers;
- Formaliseren en borgen van naleving van het archiveringsbeleid. Focus op het tijdig en correct verwijderen van, mogelijk privacygevoelige, opgeslagen informatie.

3. Verantwoording van de financiën

Dit hoofdstuk verantwoordt de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste twee paragrafen geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans. In de derde paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Vorig jaar (T-1) 2024	Begroting verslagjaar (T) 2025	Realisatie verslagjaar (T) 2025	Vershil verslagjaar t.o.v. begroting	Vershil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN					
Rijksbijdragen	69.389.368	73.462.000	74.300.053	838.053	4.910.685
Overige overheidsbijdragen en subsidies	13.970.380	14.222.000	14.436.188	214.188	465.808
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	1.615.739	970.000	1.406.660	436.660	-209.079
TOTAAL BATEN	84.975.487	88.654.000	90.142.901	1.488.901	5.167.414
LASTEN					
Personeelslasten	70.991.814	74.493.000	73.909.626	-583.374	2.917.812
Afschrijvingen	1.318.312	1.148.000	1.192.849	44.849	-125.463
Huisvestingslasten	6.478.671	5.849.000	6.220.048	371.048	-258.623
Overige lasten	8.706.147	9.874.000	10.899.749	1.025.749	2.193.602
TOTAAL LASTEN	87.494.944	91.364.000	92.222.272	858.272	4.727.328
SALDO					
Saldo baten en lasten	-2.519.457	-2.710.000	-2.079.371	630.629	440.086
Saldo financiële baten en lasten	2.439.254	1.909.000	1.279.714	-629.286	-1.159.540
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	-80.203	-801.000	-799.657	1.343	-719.454

Algemeen beeld verschil ten opzichte van de begroting

Het gerealiseerde resultaat wijkt minimaal af van de begroting. De baten vallen hoger uit door indexatie van rijksbijdragen en hogere overige opbrengsten. De personeelslasten blijven onder verwachting door een gematigde loonontwikkeling en lagere arbeidsmarkttoelagen. De huisvestingslasten vallen hoger uit door extra onderhoud en investeringen buiten het MJOP.

Verschillen ten opzichte van vorig jaar

De baten stijgen met €5,2 miljoen, grotendeels door hogere rijksbijdragen en ontvangen subsidies. De lasten stijgen met €4,7 miljoen door extra inzet op onderwijsontwikkeling, welzijn van leerlingen en aanvullend onderhoud. De financiële ontwikkeling is in lijn met het beleid om middelen dichter bij de uitvoering te brengen en gericht in te zetten.

3.2 BALANS

	Realisatie vorig jaar (T-1) 31-12- 2024	Realisatie verslagjaar (T) 31-12- 2025
ACTIVA		
VASTE ACITVA		
Materiële vaste activa	6.087.912	7.120.045
Financiële vaste activa	7.599.082	6.862.195
Totaal vaste activa	13.686.994	13.982.240
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen	6.089.463	8.295.476
Kortlopende effecten	600.000	950.000
Liquide middelen	48.424.188	45.451.932
Totaal vlottende activa	55.113.651	54.697.408
TOTAAL ACTIVA	68.800.645	68.679.648
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Private reserve	10.064.042	10.267.924
Bestemmingsreserves privaat	477.861	30.105
Bestemmingsreserves publiek	28.179.000	9.777.879
Algemene reserve	0	17.845.338
Totaal eigen vermogen	38.720.903	37.921.246
VOORZIENINGEN	19.591.560	19.667.634
LANGLOPENDE SCHULDEN	11.508	12.134
KORTLOPENDE SCHULDEN	10.476.674	11.078.634
TOTAAL PASSIVA	68.800.645	68.679.648

Mutaties ten opzichte van vorig jaar

Materiële vaste activa

Deze stijgen door investeringen in ICT, onderwijsinventaris en voorbereiding op nieuwbouwprojecten. De investeringen zijn gericht op toekomstbestendig onderwijs en sluiten aan bij het strategisch beleid.

Financiële vaste activa

Deze dalen doordat publieke beleggingen niet opnieuw zijn uitgezet maar geleidelijk vrijvallen. Dit past bij het beleid om middelen beschikbaar te hebben voor investeringen en om de reservepositie verantwoord af te bouwen.

Liquide middelen

De liquide middelen dalen door de bewuste inzet van reserves en extra onderhoudsinvesteringen. Ondanks deze daling blijft de liquiditeitspositie ruim boven de norm.

3.3 FINANCIËLE POSITIE

Kengetallen

Kengetal	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Signaleringswaarde
	Verslagjaar	Verslagjaar				
	(T-1)	(T)	T+1	T+2	T+3	
	2024	2025	2026	2027	2028	
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + voorzieningen)/ Balanstotaal	0,85	0,84	0,83	0,84	0,83	Ondergrens: < 0,3
Weerstandsvermogen Eigen vermogen/ totale baten (incl. financiële baten)	0,44	0,41	0,37	0,34	0,31	Ondergrens: < 0,05
Liquiditeit Vlottende activa/ Kortlopende schulden	5,26	4,94	4,62	4,57	4,34	Ondergrens: 0,5 (bij totale baten boven € 25 mln)
Absolute omvang liquide middelen in miljoen	€ 48,4	€ 45,5	€ 43,9	€ 41,2	€ 38,8	€ 100.000
Huisvestingsratio * (Huisvestingslasten + afschrijving gebouwen/terreinen) / totale lasten	7,5%	6,8%	6,0%	6,2%	6,0%	*
- Rentabiliteit Resultaat/ totale baten (incl. financiële baten) * 100%	-0,09%	-0,87%	-3,89%	-2,43%	-2,65%	Afhankelijk van de financiële positie
Reservepositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW) (Feitelijk publiek eigen vermogen -/ Signaleringswaarde publiek eigen vermogen) / totale baten	19,7%	16,9%	12,5%	10,1%	7,2%	Bovengrens: > 0
Signaleringswaarde Mogelijk Bovenmatig Eigen Vermogen (Feitelijk publiek eigen vermogen/ normatief eigen vermogen)	2,57	2,26	1,95	1,77	1,55	Bovengrens: > 1

* Huisvestingsratio is geen verplicht kengetal meer en kent daardoor geen signaleringswaarde meer vanuit OCW.

Kengetal	Realisatie	Realisatie
	Verslagjaar	Verslagjaar
	(T-1)	(T)
	2024	2025
Solvabiliteit 2 excl. privaat vermogen	0,82	0,81
Weerstandvermogen excl. privaat vermogen	0,32	0,30
Liquiditeit excl. privaat vermogen	4,25	4,01

Signalering mogelijk bovenmatige reserves (OCW/IvHO) (x 1.000)	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting
	Verslagjaar	Verslagjaar	T+1	T+2	T+3
	(T-1)	(T)	2026	2027	2028
	2024	2025			
A. Feitelijke publiek eigen vermogen					
Eigen vermogen	€ 38.721	€ 37.921	€ 34.291	€ 32.021	€ 29.509
Minus: Privaat eigen vermogen	€ 10.542	€ 10.298	€ 10.277	€ 10.294	€ 10.318
Totaal	€ 28.179	€ 27.623	€ 24.015	€ 21.727	€ 19.192
B. Signaleringswaarde publiek eigen vermogen					
1.a Boekwaarde materiële vaste activa (excl. gebouwen)	€ 5.493	€ 6.506	€ 6.506	€ 6.506	€ 6.506
1.b (Aanschafwaarde gebouwen * 50%) * 1,27	€ 1.073	€ 1.116	€ 1.116	€ 1.116	€ 1.116
2. Liquiditeitsbuffer	€ 4.374	€ 4.574	€ 4.671	€ 4.662	€ 4.741
Totaal	€ 10.939	€ 12.196	€ 12.294	€ 12.284	€ 12.363
Signalering mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen	€ 17.240	€ 15.427	€ 11.721	€ 9.443	€ 6.829
Als % van totale baten	19,7%	16,9%	12,5%	10,1%	7,2%

De financiële positie is solide.

- **Solvabiliteit** toont een sterk vermogen om verplichtingen op te vangen.
- **Liquiditeit** ligt ruim boven de norm en garandeert een gezonde kaspositie.
- **Weerstandvermogen** is voldoende om geïdentificeerde risico's te absorberen.
- **Rentabiliteit** weerspiegelt een bewuste inzet van reserves om kwaliteitsverbetering mogelijk te maken.
- **Reservepositie** daalt richting een normatief niveau, zoals gewenst.

Toelichting op de financiële positie

De financiële positie van PCBO Rotterdam is solide. In eerdere jaren, meest recent in 2023, is op basis van de signaleringswaarde een inschatting gemaakt van het bovenmatig eigen vermogen en zijn eerste ideeën verzameld voor mogelijke bestedingsdoelen om dit vermogen verantwoord af te bouwen. Begin 2026 worden deze uitgangspunten herijkt. De uitkomsten worden verwerkt in een gewenst afbouwscenario voor de reserves.

Met een taakstellende begroting voor de komende jaren en een zorgvuldig risicobeheer is dit een proces dat stap voor stap wordt doorlopen. Daarbij is nadrukkelijk stilgestaan bij de rol

van zowel de Raad van Toezicht als de GMR, om te zorgen voor een transparante en verantwoorde aanpak.

3.4 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1) 1-2-2023	Verslagjaar (T) 1-2-2024	T+1 1-2-2025	T+2 1-2-2026	T+3 1-2-2027
Aantal leerlingen	6738	6739	6765	6758	6754

Het aantal leerlingen blijft stabiel. De formatie groeit licht waar nodig (primair proces) en krimpt gecontroleerd in ondersteunende rollen, passend bij strategisch personeelsbeleid.

	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
Aantal peuters	324	318	323

Deze cijfers geven, conform de stedelijke trend, een achterblijvend aantal peuters t.o.v. de capaciteit. Ook voor de peuters verwachten we een redelijk stabiel beeld op totaalniveau voor de komende jaren bij een gelijkblijvend beleid.

FTE (teldatum 31-12)

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1) 2024	Verslagjaar (T) 2025	T+1 2026	T+2 2027	T+3 2028
Bestuur/management	50,89	46,89	45,79	45,79	45,79
Personeel primair proces/ docerend personeel	382,90	395,17	398,24	398,66	401,73
Ondersteunend personeel met lesgevende taken	209,47	227,06	219,70	210,62	204,37
Ondersteunend personeel/ overige deelnemers	63,49	60,59	60,37	59,62	59,62
Totaal	706,75	729,71	724,10	714,69	711,50

Voor 2025 zien we een lichte groei in het primair onderwijspersoneel en een wat sterkere toename van onderwijsondersteunend personeel met lestaken. In de doorkijk voor de komende jaren is de taakstelling uit de begroting verwerkt, waarbij het ondersteunend personeel in de klas afneemt. Een deel hiervan stroomt door naar lesgevend personeel.

Ondanks het aanhoudende tekort aan directeuren en leraren blijven we ons inspinnen om vacatures zo goed mogelijk te vervullen, waar nodig met inzet van externe krachten. Onze samenwerking in stedelijk verband en de ondersteuning vanuit de landelijke overheid blijven onverminderd belangrijk. We maken daarbij gebruik van de regelingen en mogelijkheden die de Rijksoverheid biedt.

3.5 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

Meerjarenbegroting baten en lasten

	Begroting verslagjaar	Realisatie verslagjaar	T+1	T+2	T+3
	(T)	(T)			
BATEN	2025	2025	2026	2027	2028
Rijksbijdragen	73.462.000	74.300.053	75.820.000	75.755.000	77.416.000
Overige overheidsbijdragen en subsidies	14.222.000	14.436.188	14.638.000	14.638.000	14.638.000
Overige baten	970.000	1.406.660	997.000	885.000	812.000
TOTAAL BATEN	88.654.000	90.142.901	91.455.000	91.278.000	92.866.000
LASTEN					
Personeelslasten	74.493.000	73.909.626	78.310.000	77.131.000	79.351.000
Afschrijvingen	1.148.000	1.192.849	1.253.000	1.311.000	1.423.000
Huisvestingslasten	5.849.000	6.220.048	5.785.000	5.856.000	5.781.000
Overige lasten	9.874.000	10.899.749	10.621.000	10.126.000	9.696.000
TOTAAL LASTEN	91.364.000	92.222.272	95.969.000	94.424.000	96.251.000
SALDO					
Saldo baten en lasten	-2.710.000	-2.079.371	-4.514.000	-3.146.000	-3.385.000
Saldo financiële baten en lasten	1.909.000	1.279.714	884.000	876.000	873.000
TOTAAL RESULTAAT	-801.000	-799.657	-3.630.000	-2.270.000	-2.512.000

Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar	Realisatie verslagjaar	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
	(T-1)	(T)			
	31-12-2024	31-12-2025	2026	2027	2028
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	6.087.912	7.120.045	7.812.208	8.898.148	8.369.148
Financiële vaste activa	7.599.082	6.862.195	6.164.113	6.164.113	6.164.113
Totaal vaste activa	13.686.994	13.982.240	13.976.321	15.062.261	14.533.261
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	6.089.463	8.295.476	3.800.000	3.800.000	3.800.000
Kortlopende effecten	600.000	950.000	698.000	0	0
Liquide middelen	48.424.188	45.451.932	43.876.067	41.160.127	38.830.127
Totaal vlottende activa	55.113.651	54.697.408	48.374.067	44.960.127	42.630.127
TOTAAL ACTIVA	68.800.645	68.679.648	62.350.388	60.022.388	57.163.388
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Private reserve	10.064.042	10.267.924	10.276.640	10.293.840	10.317.500
Bestemmingsreserves privaat	477.861	30.105	0	0	0
Bestemmingsreserves publiek	28.179.000	9.777.879	8.777.000	7.777.000	6.777.000
Algemene reserve	0	17.845.338	15.237.660	13.950.460	12.414.800
Totaal eigen vermogen	38.720.903	37.921.246	34.291.300	32.021.300	29.509.300
VOORZIENINGEN	19.591.560	19.667.634	17.569.128	18.161.128	17.814.128
LANGLOPENDE SCHULDEN	11.508	12.134	12.000	12.000	12.000
KORTLOPENDE SCHULDEN	10.476.674	11.078.634	10.477.960	9.827.960	9.827.960
TOTAAL PASSIVA	68.800.645	68.679.648	62.350.388	60.022.388	57.163.388

Investerings en balansontwikkeling

In 2026 en 2027 nemen materiële activa toe door ICT- en meubilairinvesteringen. De financiële vaste activa dalen door het niet verlengen van beleggingen. De voorzieningen bewegen mee met onderhoudsplannen en nieuwe MJOP's.

Begrotingen T+1 t/m T+3

De structurele opgave om kwaliteitsverbetering, professionele ontwikkeling en onderhoud te bekostigen leidt tot negatief begrote resultaten. Deze worden gedekt uit reserves, die daardoor gecontroleerd dalen.

Liquiditeitsplanning

Liquiditeitsplanning (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Ontvangsten						
Debiteuren (Rijk/Gemeente/Swv/etc)*	91.455	91.278	92.866	94.776	94.776	
Rente*	1.973	1.958	1.950	1.947	1.947	
Totale Ontvangsten	93.428	93.236	94.816	96.723	96.723	474.926
Uitgaven						
Crediteuren*	16.294	15.764	15.254	14.923	14.923	77.158
Lonen*	78.310	77.131	79.351	81.345	81.345	397.482
Onderhoud tlv voorziening	3.300	708	1.647	1.447	0	7.102
Investerings materiële vaste activa	1.945	2.397	894	576	0	5.812
Investerings financiële vaste activa	-950	-698	0	0	0	-1.648
Diversen	-3.895	398	-698	0	0	-4.195
Totale Uitgaven	95.004	95.700	96.448	98.291	96.268	481.711
Ontvangsten minus uitgaven	-1.576	-2.464	-1.632	-1.568	455	-6.785
Saldo liquide middelen (begin jaar)	45.452	43.876	41.412	39.780	38.212	45.452
Saldo liquide middelen (einde jaar)	43.876	41.412	39.780	38.212	38.667	38.667

De kasstromen blijven stabiel en ruim boven de norm. De inzet van middelen voor onderhoud, personele ontwikkeling en huisvesting is verwerkt in de planning en blijft financieel verantwoord.

* ontvangsten en uitgaven met invloed op resultaat	-1.176	341	211	455	455
Afschrijvingskosten	1.253	1.311	1.423	1.428	1.428
Dotatie onderhoudsvoorziening	1.201	1.300	1.300	1.300	1.300
Begroot resultaat	-3.630	-2.270	-2.512	-2.273	-2.273

Ondertekening door het voltallige (college van) bestuur

_____
Mevrouw I. (Ingrid) van Doesburg
Voorzitter College van Bestuur

Datum: 25 juni 2026

4. Verslag intern toezicht

4.1 SAMENSTELLING INTERN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) heeft als kerntaak om integraal toezicht te houden op de strategie en het beleid van het College van Bestuur (CvB) en op de uitvoering van dit beleid en de algemene gang van zaken binnen PCBO. Het toezicht is gericht op het behalen van de doelstellingen die PCBO wettelijk en maatschappelijk heeft gesteld en dat beleid en strategie worden uitgevoerd op een transparante, voor de Raad van Toezicht navolgbare en te verantwoorden wijze. De Raad van Toezicht vervult daarnaast het werkgeverschap van het College van Bestuur en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het College van Bestuur.

Naar aanleiding van het rapport dat de Inspectie van het Onderwijs op 16 mei 2025 heeft gepubliceerd naar aanleiding van het bestuursonderzoek bij PCBO Rotterdam-Zuid, hebben in de loop van het verslagjaar vier van de vijf leden van de Raad van Toezicht hun zetel ter beschikking gesteld en zijn zij in de loop van het jaar afgetreden. Op basis van openbare wervingsprocedures zijn er uiteindelijk op alle vier de vacante posities nieuwe leden benoemd (waarbij de laatste vacature per 1 januari 2026 is ingevuld).

Direct in aansluiting op de bespreking van het onderzoeksrapport heeft de Raad van Toezicht zich maximaal ingezet om opvolging te geven aan de herstelopdrachten van de Inspectie van het Onderwijs voor zover die op de Raad zelf betrekking hadden en op monitoring van de opvolging van de andere herstelopdrachten door (het bestuur van) de organisatie. Belangrijke eerste resultaat daarvan zijn de oplevering en vaststelling van de toezichtsvisie en -kader en de aanscherping en vaststelling van de opdracht aan de per oktober 2024 benoemde voorzitter van het College van Bestuur. Ook heeft de Raad van Toezicht in die periode hard gewerkt aan de afronding van de werkgeverstaken met betrekking tot (de leden van) het College van Bestuur van PCBO Rotterdam-Zuid.

De vernieuwde Raad van Toezicht heeft de inzet op de verbeteropdrachten die de Inspectie van het Onderwijs heeft verstrekt voortgezet, onder andere in de vorm van:

- het versterken van de relatie en het intensiveren van het overleg met het College van Bestuur;
- het afhandelen van de nog openstaande taken en werkgevers-verantwoordelijkheden ten opzichte van leden van het College van Bestuur;
- het herstellen van de relatie met de directeuren van de scholen van PCBO Rotterdam-Zuid;
- het gestructureerd voeren van het formele overleg met het College van Bestuur.

Nu het College van Bestuur uit één persoon bestaat, die direct wordt ondersteund door een managementteam, bestaande uit de directeur Bedrijfsvoering, de directeur Beleid en de bestuurssecretaris, is de verantwoordelijkheidsverdeling helder en eenduidig. Parallel daaraan hebben de drie adviescommissies van de Raad van Toezicht (Auditcommissie, Commissie Kwaliteit en Remuneratiecommissie), mede aan de hand van de Toezichtsvisie en -kader hun activiteiten met in een nieuwe samenstelling voortvarend opgepakt. De adviesrol van de voltallige Raad van Toezicht wordt consequent en zorgvuldig ingevuld. Daarmee zijn de risico's op discontinuïteit en hiaten in het intern toezicht adequaat gemitigeerd.

De samenstelling van de Raad van Toezicht met aandachtsgebieden, hoofd- en nevenfuncties en data van benoeming en aftreden per 31 december 2025 is als volgt:

Naam	Rol en Aandachtsgebied en/of commissies	Hoofd- en nevenfuncties	Datum en termijn benoeming
De heer J. (Jan) Kweekel	voorzitter lid remuneratiecommissie	hoofdfunctie: Geen nevenfuncties: - Voorzitter Toezichthoudend Bestuur Samenwerkingsverband Helmond-Peelland VO - Voorzitter bestuur Nationale Nautische Verkeersdienst Opleiding (NNVO) - Lid Raad van Toezicht Samenwerkingsverband Goeree Overflakkee - Lid Raad van Toezicht Curamare - Voorzitter Gereformeerd Burger Weeshuis Rotterdam	<i>Eerste benoeming:</i> 1 augustus 2025 <i>Datum einde huidige benoemingstermijn:</i> 31 juli 2029 <i>Herbenoembaar:</i> Ja
De heer L.Y.R.H. (Lorenzo) Trimp	vicevoorzitter portefeuille: mens, samenleving, identiteit & burgerschap voorzitter Remuneratiecommissie	hoofdfunctie: Manager Sociaal Domein, gemeente Schiedam nevenfuncties: - Lid RvT Sport en Welzijn Leidschendam- Voorburg (onbezoldigd) - Lid RvT Sport en Welzijn Moerdijk (onbezoldigd) - Lid RvT Sport en Welzijn Bodegraven Reeuwijk (onbezoldigd)	<i>Eerste benoeming:</i> 1 mei 2023 <i>Datum einde benoemingstermijn:</i> 30 april 2027 <i>Herbenoembaar:</i> ja
De heer S. (Said) El-Ouâzizi	lid portefeuille: Financiën & Bedrijfsvoering voorzitter Auditcommissie	hoofdfunctie: Directeur Bedrijfsvoering Techniek College Rotterdam nevenfuncties: - Ambassadeur Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants - Lid Raad van Toezicht Novia Onderwijs - Docent Marcus Verbeek Praehep	<i>Eerste benoeming:</i> 1 oktober 2025 <i>Datum einde huidige benoemingstermijn:</i> 30 september 2029 <i>Herbenoembaar:</i> Ja
De heer R.M. (Rob) van Butselaar	lid portefeuille: Organisatieontwikkeling lid Auditcommissie	hoofdfunctie: Directeur Bedrijfsvoering Dienstenorganisatie Protestantse Kerk in Nederland nevenfuncties:	<i>Eerste benoeming:</i> 1 oktober 2025 <i>Datum einde huidige benoemingstermijn:</i> 30 september 2029 <i>Herbenoembaar:</i> ja

		- lid Raad van Toezicht en voorzitter Auditcommissie Branchevereniging Ingrado Rotterdam Bestuurslid SuriNed Foundation (onbezoldigd)	
Vacature	Lid Portefeuille: Onderwijskwaliteit (ingevuld per 1 januari 2026)	-	

De Raad van Toezicht bestaat op dit moment volledig (voor 100%) uit mannen. De Raad stelt vast dat hij hiermee qua gender niet divers en inclusief is samengesteld en in de personele bezetting geen goede afspiegeling is van de maatschappij. Omdat de Raad dit een belangrijk uitgangspunt vindt zal hij het element van diversiteit in geval van toekomstige vacatures expliciet betrekken bij de profielschets, de wervingskanalen en de selectieprocedure. Het overzicht op de vorige pagina geeft de samenstelling van de Raad van Toezicht weer per 31 december 2025. In aanvulling daarop kan nog het volgende worden opgemerkt:

- Zoals aangegeven ontstonden we in het voorjaar van 2025 vier vacatures binnen de Raad van Toezicht, waaronder die voor de rol van voorzitter. Gezien het urgente karakter van die vacature en het belang van continuïteit is er voorrang gegeven aan de invulling van die positie. Op basis van een transparante wervings- en selectieprocedure, waarin ook de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en vertegenwoordigers van de bureauorganisatie hebben geparticipeerd, is per 1 augustus 2025 de heer J. (Jan) Kweekel benoemd tot interim-voorzitter van de Raad van Toezicht. Zijn opdracht was de borging van de continuïteit van het intern toezicht en de werving van nieuwe leden. Aan het einde van de interim-periode is in goed onderling overleg en met positief advies van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad besloten de interim-benoeming om te zetten in een reguliere benoeming, lopend tot 31 juli 2029, waarmee de continuïteit van het intern toezicht verder werd en is geborgd.
- Verder kan in aanvulling op het overzicht worden gemeld dat de Raad van Toezicht per 1 januari 2026 op bindende voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) van PCBO de heer T.T. (Tim) Lamers heeft benoemd tot lid van de Raad van Toezicht op de portefeuille Onderwijskwaliteit. De Raad van Toezicht is blij dat met deze benoeming de Raad weer voltallig is en dat met de invulling van de belangrijke portefeuille Onderwijskwaliteit ook tegemoet wordt gekomen aan de constatering van de Inspectie van het Onderwijs dat deze belangrijke positie in de raad niet onvervuld mag blijven.

Wijzigingen in de Raad van Toezicht gedurende het verslagjaar

In het verslagjaar hebben zich de volgende wijzigingen in de samenstelling en taakverdeling van de Raad van Toezicht van PCBO voorgedaan:

1. Mevrouw N.E. (Nelleke) Groenewegen heeft haar lidmaatschap en het voorzitterschap van de Raad van Toezicht per 1 augustus 2025 neergelegd. Per diezelfde datum is de heer J. (Jan) Kweekel benoemd tot (interim-)voorzitter;
2. Eveneens per 1 augustus 2025 heeft mevrouw M.C. (Marjolijne) Lewis haar lidmaatschap van de Raad van Toezicht neergelegd. Daarmee ontstond er een vacature voor een lid op (bindende) voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Op deze zetel is uiteindelijk (per 1 januari 2026) de heer T.T. (Tim) Lamers benoemd;

3. Per 1 oktober 2025 hebben mevrouw A.S. (Arlette) Sprokkereef en de heer J. (Johan) ter Maaten hun lidmaatschap van de Raad van Toezicht neergelegd. Zij zijn per die datum opgevolgd door de heren S. (Saïd) El-Ouâzizi en R.M. (Rob) van Butselaar.

De actuele samenstelling en portefeuilleverdeling van de raad is in het overzicht op de voorgaande pagina's opgenomen.

4.2 VERGADERINGEN EN SPEERPUNTEN

De RvT heeft in 2025 zeven keer formeel vergaderd met het College van Bestuur, waarin actuele ontwikkelingen – met name geconcentreerd rond het rapport van de Inspectie van het Onderwijs – en de algemene gang van zaken binnen de organisatie is besproken. Ook heeft er tweemaal overleg plaatsgevonden met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van PCBO Rotterdam-Zuid.

Los van de formele overleggen met het College van Bestuur heeft de Raad van Toezicht in de eerste helft van het verslagjaar veel tijd en energie geïnvesteerd in ontwikkeling, reflectie en evaluatie en aan de behartiging van lopende zaken waarop door omstandigheden onduidelijkheid en vertraging was ontstaan. Speerpunten daarin waren de kwaliteit en borging van het intern toezicht, de toepassing van de governancecode en de afwikkeling van lopende zaken met betrekking tot de werkgeversrol van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft in die periode intensief overlegd en zich bij de reflectie en (zelf-) evaluatie door een onafhankelijk deskundige (Anthon van der Horst van GITP) laten ondersteunen. Belangrijke conclusies uit de zelfevaluatie waren dat de Raad van Toezicht te veel vanuit vertrouwen heeft gehandeld en te weinig invulling heeft gegeven aan zijn toezichthoudende rol. Dat heeft ertoe geleid dat er op momenten dat actie of interventie van de Raad werd gevraagd, dit onvoldoende is gerealiseerd. Daardoor heeft een situatie die kwalitatief ontoereikend was en bij medewerkers tot gevoelens van onveiligheid heeft geleid, langer kunnen voortbestaan dan wenselijk was.

Deze conclusies hebben er uiteindelijk toe geleid dat vier leden hun functie ter beschikking hebben gesteld en in de loop van het verslagjaar zijn afgetreden.

In het kader van de wervings- en selectieprocedures voor de vacatures binnen de RvT hebben er aparte benoemingsvergaderingen plaatsgevonden. Ook heeft de Raad van Toezicht een themabijeenkomst belegd over strategische samenwerking – deze bijeenkomst werd begeleid door een extern deskundige, prof. dr. R. (Rienk) Goodijk.

Toepassing Governancecode funderend onderwijs

PCBO Rotterdam-Zuid onderschrijft de governancecode funderend onderwijs en past de vijf principes van deze code toe:

Verantwoordelijkheid: de Raad van Toezicht heeft in afstemming met het bestuur een toezichtsvisie en -kader ontwikkeld, waarin de uitgangspunten zijn verwoord die worden gehanteerd bij het uitoefenen van het intern toezicht. De Raad van Toezicht stelt zich als goed werkgever op naar het bestuur door uit te gaan van vertrouwen dat wordt geschaagd door (het goede gesprek over) rapportages en resultaten. Het eigen functioneren van de Raad van Toezicht is jaarlijks onderwerp van gesprek binnen de Raad van Toezicht en ook van het gesprek met het bestuur. De resultaten hiervan worden waar nodig vertaald in verbeteracties.

Verbinding: de Raad van Toezicht ziet erop toe dat het bestuur steeds de interne en externe verbinding zoekt en samenwerking aangaat met partners die nodig zijn om de doelstellingen te behalen. Die samenwerking is noodzakelijk om binnen het cultureel en maatschappelijk diverse en uitdagende werkgebied van PCBO Rotterdam-Zuid tot een dekkend, kwalitatief hoogstaand en voldoende divers aanbod van primair onderwijs te komen. Leidend daarin is voor de Raad van Toezicht dat van ieder besluit en iedere handeling uitlegbaar moet zijn hoe het ten goede komt aan de ontwikkeling van kinderen en kansengelijkheid.

Lerend vermogen: de Raad van Toezicht vergadert in een open constructieve sfeer waarin betrokkenen elkaar kennen en kunnen en durven aanspreken. De vergaderingen van de Raad van Toezicht worden aan het einde vrijwel altijd op dat punt geëvalueerd. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht in het verslagjaar gezorgd voor voldoende expertise, ervaring en inhoudelijke diversiteit in zijn midden door bij de wervingsactiviteiten in het verslagjaar verschillende competentieprofielen toe te passen. In de samenstelling van de Raad van Toezicht is op dit moment naar zijn eigen overtuiging onvoldoende sprake van (gender-) diversiteit. Omdat de Raad van toezicht diversiteit belangrijk vindt zal hij dit element in geval van toekomstige vacatures expliciet betrekken bij de profielschets, de wervingskanalen en de selectieprocedure. De Raad van Toezicht heeft de zelfevaluatie in het verslagjaar laten begeleiden door een externe deskundige, Anthon van der Horst.

Integriteit: de Raad van Toezicht ziet erop toe dat er bij het bestuur geen integriteitsproblemen ontstaan door combinatie van onverenigbare functies. Bij de leden van de Raad van Toezicht komt dit jaarlijks aan de orde in het kader van de zelfevaluatie. Daarnaast wordt van de leden van de Raad van Toezicht verwacht dat zij zelf alert zijn op het optreden van mogelijke integriteitsproblemen en is afgesproken dat zij daar zelf melding van maken indien zich dit voordoet. De raad past hierin de principes 'onafhankelijkheid en belangenverstremgeling' en 'integriteit en verantwoordelijkheid' toe uit de eigen gedragscode, onder meer inhoudend dat minimaal één lid van de RvT geen directe band heeft met PCBO als ouder, medewerker of dienstverlener; voor de raad in huidige bezetting (ultimo 2025) geldt dat alle leden hieraan voldoen. Regelmatig wordt het voorkomen van (schijn van) belangenverstremgeling ook in de vergaderingen van de Raad van Toezicht benadrukt. Voor de leden van de Raad van Toezicht die in het verslagjaar zijn benoemd geldt dat er bij de benoeming specifiek is gevraagd naar mogelijke belangenverstremgeling en/of integriteitsproblemen. Bij geen van de leden is hier sprake van of van geweest. In het kader van het principe van Integriteit kent de Raad van Toezicht vanzelfsprekend ook een rooster van aftreden. In het verslagjaar is er geen sprake geweest van een crisissituatie waarin een lid van de Raad van Toezicht bestuurlijke taken tijdelijk over heeft moeten nemen of heeft genomen. Tot slot ziet de Raad van Toezicht er in de vergaderingen en aan de hand van de management-letter en controleverklaring van de accountant op toe dat (het bestuur van) PCBO Rotterdam-Zuid de toepasselijke wet- en regelgeving naleeft.

Openheid: de Raad van Toezicht ziet toe op transparante communicatie van ambities en doelen via het Koersplan en de website www.pcbo.nl. Over het gevoerde beleid en het toezicht daarop wordt verantwoording afgelegd in het bestuursverslag bij de jaarrekening. Dit verslag wordt na vaststelling gepubliceerd op de website. De relevante governance-documenten worden eveneens na vaststelling gepubliceerd op de website.

De belangrijkste (gespreks-)onderwerpen van de Raad van Toezicht waren in het afgelopen jaar:

- Organisatieontwikkelingen algemeen;
- Onderzoeksrapport van de Inspectie van het Onderwijs en het herstelplan;
- Reflectie op en evaluatie van het functioneren van het intern toezicht, aan de hand van het rapport van de Inspectie van het Onderwijs;
- Samenstelling Raad van Toezicht en toepassing en implementatie toezichtsvisie, inclusief de toepassing van de Governancecode Funderend Onderwijs;
- Jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening) 2024;
- Ontwikkeling Koersplan 2026-2030;
- Strategische samenwerking in de stad/regio;
- Verdere implementatie en werking van de sturingsfilosofie;
- Managementrapportages, kaderbrief en (meerjaren-)begroting.

Over onder andere de volgende voorgenomen besluiten van het CvB zijn door de RvT goedgekeurd:

- Vaststelling (meerjaren-)begroting 2026(-2029) PCBO Rotterdam-Zuid;
- Vaststelling van het Jaarverslag 2024 bestaande uit een bestuursverslag, de jaarrekening en meerjarenbalans;
- Daarnaast heeft de Raad van Toezicht – gehoord het College van Bestuur - besluiten genomen over de benoeming van de accountant, de benoeming van nieuwe leden van de Raad van Toezicht, de vaststelling van het document Toezichtskader en -visie en de bezoldiging van de RvT.

Inhoudelijke vraagstukken

Het inmiddels vastgestelde koersplan laat zien waar PCBO de komende jaren aan werkt en geeft koers en wat de kaders van de organisatie zijn op de middellange termijn. De voorzitter van het CvB heeft de Raad van Toezicht in de loop van het jaar met regelmaat geïnformeerd over de ontwikkelingen algemeen (richting), op het gebied vernieuwing van processen (inrichting) en over de onderwijskwaliteit en onderwijsresultaten (verrichting). In het nieuwe Koersplan wordt dat geborgd.

De raad waardeert de wijze waarop het CvB de RvT informeert – zowel in de formele vergaderingen als in informele updates. Die informele updates vinden in eerste instantie veelal plaats in de regelmatige contacten die de voorzitter van de RvT met het CvB onderhoudt.

In de afgelopen anderhalf jaar zijn er zowel op de inhoud als kwaliteit van onderwijs als op het niveau van (de besturing van) de organisatie aansprekende resultaten geboekt. Dat neemt niet weg dat er ook de komende jaren nog veel van de organisatie wordt gevraagd in de doorontwikkeling en borging van de kwaliteit.

De RvT ziet dat proces met veel vertrouwen tegemoet op basis van de betrokkenheid en passie die er binnen de organisatie wordt gezien en gevoeld. De gerealiseerde versterking van het bestuurskantoor, het herstelde vertrouwen bij de directeuren en de verbetering van de samenwerking tussen staf/bureau en scholen dragen dat vertrouwen.

Toezicht op doelmatige en rechtmatige besteding van middelen

De Raad van Toezicht heeft met name door middel van bespreking van de management-rapportages en de concept-jaarrekening toezicht gehouden op de doelmatige en rechtmatige inzet van de middelen die de Stichting heeft ontvangen.

Met doelmatigheid wordt in dit verband bedoeld dat de middelen zodanig worden ingezet dat het bijdraagt aan de realisatie van de doelstellingen van (het onderwijs van) PCBO. Relevante afwegingsvragen daarbij zijn:

- Passen de uitgaven binnen het onderwijsdoel?
- Is er een zakelijk belang?
- Is er gepaste soberheid?
- Zijn er voor kosten gemotiveerde keuzes gemaakt?
- Zijn de kosten proportioneel in relatie tot de activiteiten?

Met rechtmatigheid wordt bedoeld dat de ontvangen middelen worden ingezet op een manier die in overeenstemming is met toepasselijke wet- en regelgeving.

Doelmatigheid en rechtmatigheid van de inzet van middelen zijn terugkerende thema's in de gesprekken tussen College van Bestuur en Raad van Toezicht. Daarnaast komt dit aan de orde bij de besprekingen in de Auditcommissie en Raad van Toezicht van de verschillende documenten die onderdeel zijn van de PDCA-cyclus.

De Raad van Toezicht constateert dat er in het verslagjaar (verdere) verbetering is gerealiseerd op het expliciet maken van de relatie tussen financiële inzet en onderwijskundige resultaten.

Een belangrijk thema van het toezicht binnen PCBO is de normering van mogelijke bovenmatige eigen reserves. Dit thema brengt de Raad van Toezicht terugkerend op de bestuurstafel: zowel bij de kaderbrief, begroting als realisatie van de cijfers. Het onderwerp is ook expliciet aan de orde geweest in de risicoanalyse die inmiddels (begin 2026) is uitgevoerd.

Binnen PCBO wordt er gewerkt met bestemmingsreserves: bijvoorbeeld in het kader van het onderhoud van vastgoed en het vervangen van middelen en materialen.

Het financieel beheer van PCBO kenmerkt zich van oudsher door terughoudendheid en risicomijding. Inmiddels wordt er nadrukkelijker gestuurd op een volledige(r) uitnutting van de baten: zowel in de begroting als in de realisatie wordt daartoe meer gewerkt met aannames over middelen (en niet alleen de bevestigde baten). Daarnaast hebben de scholen in het begrotingsproces nu een actievere rol met meer regie.

Op basis van alle beschikbare informatie concludeert de Raad van Toezicht dat er sprake is van doelmatige en rechtmatige besteding van middelen, rekening houdend met gepaste soberheid en proportionaliteit.

4.3 VERGOEDINGSREGELING

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding die aansluit binnen de kader van het advies van de Nederlandse Vereniging voor Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTO3) van 2025.

De bedragen worden vermeld in de jaarrekening. In het verslagjaar is de vergoeding voor het schooljaar 2025-2026 tijdelijk verhoogd op basis van de benodigde en verwachte extra tijdsinvestering van de leden van de raad gezien het hersteltraject én gezien de extra tijd die de kennismaking en het inwerken in de vernieuwde samenstelling zal vragen.

Deze tijdelijke verhoging van de bezoldiging, die ook is besproken met en is toegelicht aan het CvB en aan de GMR, wordt aan het eind van het schooljaar 2025-2026 geëvalueerd; in beginsel wordt er per 1 september 2026 teruggekeerd naar de reguliere vergoeding. Overigens ligt ook de tijdelijk verhoogde vergoeding binnen de normen van de WNT en de adviesregeling van VTO3.

De voorzitter van de RvT heeft een opslag van 50% in verband met de extra tijdsinvestering die de voorzitter pleegt, onder andere bestaande uit frequenter contact met de bestuurder en met de voorzitter van de GMR, vertegenwoordiging van de raad in overleg met maatschappelijke partners en agenda-overleg over de vergaderingen van de RvT.

4.4 HOE HET TOEZICHT IS VORMGEGEVEN

Het afgelopen jaar heeft de RvT een visie op Toezicht ontwikkeld die in lijn is met de breedte en zwaarte van het huidige toezicht. Afsproken is de visie te integreren in de vergader- en activiteitenagenda van de RvT. Dit wordt in 2026 verder uitgewerkt.

De werkgeversfunctie ten opzichte van het bestuur wordt ingevuld door de Remuneratiecommissie.

Commissies

De raad kent drie commissies: een remuneratiecommissie (werkgeversfunctie ten opzichte van het CvB en HR) een Auditcommissie (Financiën en Bedrijfsvoering) en een Commissie Onderwijskwaliteit⁴ (kwaliteit van onderwijs en opvang). De Raad van Toezicht neemt besluiten en draagt de formele verantwoordelijkheid - de commissies hebben daarbij een adviserende rol.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie adviseert de raad inzake de arbeidsovereenkomst en honorering van het College van Bestuur. Daarnaast fungeert de commissie als klankbord voor de

⁴ *In afwachting van de benoeming van een RvT-lid op de portefeuille Onderwijskwaliteit en de installatie van de Commissie Onderwijskwaliteit is deze taak in het verslagjaar uitgevoerd door de voltallige Raad van Toezicht.*

organisatie op het domein HR. De commissie bestaat per einde verslagjaar uit de leden Trimp (voorzitter) en Kweekel.

In de eerste helft van het verslagjaar heeft de Remuneratiecommissie (in de toenmalige bezetting) een jaargesprek met de voorzitter van het CvB gevoerd. Daarin is de opdracht van de Raad van Toezicht aan de voorzitter van het College van Bestuur besproken en aangescherpt en zijn de ervaringen van de voorzitter van het College van Bestuur in de periode vanaf indiensttreding (oktober 2024) besproken.

Na de personele wijzigingen in de bezetting van de Raad van Toezicht en de “herstart” in de tweede helft van het verslagjaar heeft de commissie zich in belangrijke mate toegelegd op de afwikkeling van de verantwoordelijkheden ten opzichte van het voormalig lid/de voormalige leden van het CvB en de RvT. De voorzitter van de Raad van Toezicht – tevens lid van de remuneratiecommissie – heeft frequent werkoverleg met de voorzitter van het College van Bestuur om relevante actualiteiten te bespreken en te klankborden op ontwikkelingen en dilemma’s.

Auditcommissie

De auditcommissie adviseert de raad over onderwerpen op de domeinen Financiën en Bedrijfsvoering. Per einde verslagjaar bestaat de commissie uit de leden El-Ouâzizi (voorzitter) en Van Butselaar. Een belangrijk onderdeel van het werk van de commissie bestaat uit het toezien op en het (aan de voltallige raad) uitbrengen van advies met betrekking tot de rechtmatigheid en doelmatigheid van de inzet van de middelen en van het financieel beheer en beleid in meer algemene zin.

De commissie adviseerde in 2025 onder meer over de jaarrekening 2024, de (meerjaren-) begroting 2026(-2029), de afbouw van het mogelijk bovenmatig eigen vermogen, de managementrapportage en het risicomanagement. Met de accountant werd de managementletter besproken – opgesteld op basis van de interim-controle 2025.

Commissie Onderwijskwaliteit

Het werk van de Commissie Onderwijskwaliteit is zoals hiervoor al aangegeven in het verslagjaar uitgevoerd door de voltallige Raad van Toezicht. De Raad heeft in de vergaderingen structureel aandacht besteed aan het onderwerp kwaliteit, mede in relatie tot het onderzoeksrapport en de herstelopdrachten van de Inspectie van het Onderwijs.

Onderwijskwaliteit, onderwijsresultaten en de voortgang op het herstelplan zijn besproken in de reguliere vergaderingen met het CvB. Aansluitend aan de benoeming van een nieuw lid met portefeuille Onderwijskwaliteit per 1 januari 2026 is de Commissie Onderwijskwaliteit op 13 februari 2026 opnieuw geïnstalleerd en wordt het toezicht op Onderwijskwaliteit door de voltallige Raad van Toezicht door en vanuit deze Commissie adequaat en structureel versterkt. De Commissie bestaat uit de leden Lamers (voorzitter) en Kweekel.

Governance en werkwijze

De RvT neemt de Governancecode Funderend Onderwijs, zoals die is vastgesteld door de PO-raad, in acht en past deze toe. De naleving van de code wordt periodiek besproken met het CvB.

In het verslagjaar 2025 lag de nadruk bij de toepassing van de Code op de principes verantwoordelijkheid, openheid en lerend vermogen, mede naar aanleiding van het inspectieonderzoek en het daaropvolgende hersteltraject. In de toezichtsvisie die in het verslagjaar is vastgesteld, heeft de RvT vastgelegd hoe zij structureel toeziet op de wijze waarop de principes uit Code wordt nageleefd.

In het verslagjaar hebben onder andere de volgende ontmoetingen plaatsgevonden: Er hebben twee ontmoetingen van (een delegatie van) de RvT met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad plaatsgevonden. In een geval betrof het een informeel gesprek van een delegatie van de Raad van Toezicht met de GMR, waarin de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest: de resultaten van het bestuursonderzoek door de Inspectie van het Onderwijs, de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht en de werkgeverstaken van de Raad van Toezicht. Van dit gesprek is geen verslag gemaakt. In het andere geval ging het om een overleg waarin met name is gesproken over (de uitgangspunten en kernwaarden van) het op dat moment voorliggende concept-Koersplan. Van dat laatste gesprek is een verslag gemaakt, dat ook weer is gebruikt bij de verdere ontwikkeling van de definitieve versie van het Koersplan.

Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht is aanwezig geweest bij vergaderingen van het Directeurenberaad om een toelichting te geven op de ontwikkelingen en wijzigingen binnen de Raad. Daarmee is een belangrijke stap gezet in herstel van de relatie met de directeuren van PCBO en de wederopbouw van vertrouwen.

Verder is een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht aanwezig geweest bij verschillende formele en informele bijeenkomsten en activiteiten, zoals openingen van schoolgebouwen, het jaarlijkse volleybaltoenooi en het jaarlijkse diner van de “Krasse Knarren” collectief van oud-directeuren van PCBO.

De Raad van Toezicht van PCBO Rotterdam-Zuid is in het verslagjaar vrijwel volledig vernieuwd. Daardoor heeft de raad tijd nodig gehad voor kennismaking, zowel onderling tussen de (nieuwe) leden van de RvT als tussen de RvT als geheel en de organisatie. Inmiddels is de Raad van Toezicht volledig bezet en wordt er hard gewerkt aan de verdere doorontwikkeling van het intern toezicht.

De Raad van Toezicht kijkt tevreden en met veel waardering terug op de samenwerking in 2025 en op de stappen die de organisatie heeft gezet in de versterking van kansengelijkheid van alle kinderen in Rotterdam door het bieden van goed onderwijs. De Raad van Toezicht ziet ernaar uit om daar ook in het komende jaar verder aan bij te dragen.

Rotterdam, 24 juni 2026

J. Kweekel
Voorzitter

L.Y.R.H. Trimp
vice-voorzitter

S. El-Ouâzizi
lid

R.M. van Butselaar
lid

T.T. Lamers
lid

B Jaarrekening

B1 Balans per 31 december 2025

(na resultaatverdeling)

Activa

	31-12-2025 EUR	31-12-2024 EUR
Vaste Activa		
1.2 Materiële vaste activa	7.120.045	6.087.912
1.3 Financiële vaste activa	<u>6.862.195</u>	<u>7.599.082</u>
Totaal vaste activa	13.982.240	13.686.994
Vlottende activa		
1.4 Vorderingen	8.295.476	6.089.463
1.5 Kortlopende effecten	950.000	600.000
1.6 Liquide middelen	<u>45.451.932</u>	<u>48.424.188</u>
Totaal vlottende activa	54.697.408	55.113.651
Totaal activa	<u><u>68.679.648</u></u>	<u><u>68.800.645</u></u>

Passiva

	31-12-2025 EUR	31-12-2024 EUR
2.1 Eigen vermogen	37.921.246	38.720.903
2.2 Voorzieningen	19.667.634	19.591.560
2.3 Langlopende schulden	12.134	11.508
2.4 Kortlopende schulden	<u>11.078.634</u>	<u>10.476.674</u>
Totaal passiva	<u><u>68.679.648</u></u>	<u><u>68.800.645</u></u>

B2 Staat van baten en lasten 2025

Baten			
	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.1 Rijksbijdragen	74.300.053	73.462.000	69.389.368
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	14.436.188	14.222.000	13.970.380
3.5 Overige baten	<u>1.406.660</u>	<u>970.000</u>	<u>1.615.739</u>
Totaal Baten	90.142.901	88.654.000	84.975.487
Lasten			
	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.1 Personeelslasten	73.909.626	74.493.000	70.991.814
4.2 Afschrijvingen	1.192.849	1.148.000	1.318.312
4.3 Huisvestingslasten	6.220.048	5.849.000	6.478.671
4.4 Overige lasten	<u>10.899.749</u>	<u>9.874.000</u>	<u>8.706.147</u>
Totaal Lasten	92.222.272	91.364.000	87.494.944
Saldo Baten en Lasten	-2.079.371	-2.710.000	-2.519.457
5 Financiële baten en lasten	1.279.714	1.909.000	2.439.254
Resultaat	<u><u>-799.657</u></u>	<u><u>-801.000</u></u>	<u><u>-80.203</u></u>

Een analyse van de verschillen tussen de begroting en de werkelijke baten/lasten is opgenomen in het bestuursverslag.

B3 Kasstroomoverzicht 2025

	<i>Ref.</i>	2025 EUR	2024 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo Baten en Lasten		-2.079.371	-2.519.457
Aanpassingen voor aansluiting resultaat:			
Afschrijvingen		1.192.849	1.318.313
Mutaties voorzieningen	2.2	76.074	-704.583
Veranderingen in werkkapitaal:			
Kortlopende vorderingen en effecten (-/-)	1.4/1.5	2.556.013	1.471.299
Kortlopende schulden	2.4	<u>601.960</u>	<u>561.655</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		-2.764.501	-2.815.371
Ontvangen interest / overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten		1.121.013	1.944.917
Betaalde interest (-/-)		58.150	58.099
Mutaties overige financiële vaste activa		216.851	552.436
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-1.484.787	-376.117
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen in materiële vaste activa (-/-)	1.2	2.321.006	1.373.773
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1.2	96.024	106.264
Overige investeringen in financiële vaste activa (-/-)	1.3	<u>-736.887</u>	<u>54.746</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.488.095	-1.322.255
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Toename langlopende schulden	2.3	626	655
Aflossing langlopende schulden (-/-)	2.3	-	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		626	655
Overige balansmutaties		-	-
Mutatie liquide middelen		<u>-2.972.256</u>	<u>-1.697.717</u>
Liquide middelen per 1-1		48.424.188	50.121.905
Liquide middelen per 31-12		<u>45.451.932</u>	<u>48.424.188</u>

B4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit het verstrekken van primair onderwijs op Christelijke grondslag en het verstrekken van educatie voorafgaand aan de basisschoolperiode.

1.2 Stelselwijzigingen

In 2025 hebben er geen stelselwijzigingen plaatsgevonden.

1.3 Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een continuïteitsveronderstelling.

1.4 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Er is geen sprake van een verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2025 geldmiddelen zijn opgeofferd.

1.6 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.7 Financiële instrumenten en risicobeheersing

1.7.1 Valutarisico

De stichting kent geen valutarisico's. Transacties vinden plaats in euro's.

1.7.2 Renterisico

De stichting kent geen rentedragende vorderingen of schulden. Renteontwikkelingen spelen een rol voor liquide middelen aangehouden op spaarrekeningen.

1.7.3 Kredietrisico

De stichting kent beperkte kredietrisico's, omdat er zaken gedaan worden met betrouwbare partijen. Periodiek vindt er een toetsing plaats op de inbaarheid van de vorderingen. Ultimo 2025 is er geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

1.7.4 Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

1.7.5 Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in de Nederlandse taal en in euro's.

In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De van het Rijk en gemeente Rotterdam ontvangen subsidiegelden worden ten gunste van reserves gebracht, waarop de uitgaven in mindering komen. Het bestuur van de Stichting beslist op welk moment tekorten in de reserves ten laste van het private vermogen van de Stichting worden gebracht.

De aan derden in rekening gebrachte bedragen administratie en beheer worden tezamen met de daarvoor en daartoe door het bestuur aangewezen subsidiegelden ten gunste van een reserve gebracht waarop de uitgaven in mindering komen.

Ten laste van de opbrengsten uit de exploitatie van de beleggingen en andere baten, worden die kosten verantwoord, die niet ten laste van subsidiegelden kunnen worden gebracht of waarvan het bestuur heeft besloten deze niet ten laste van de subsidiegelden te brengen.

Daarnaast zondert het bestuur uit deze opbrengsten gelden af voor een bepaald doel, die ten gunste van een reserve worden gebracht, waarop de werkelijke uitgaven in mindering komen.

Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs.

Normering topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht. De WNT is van toepassing op de stichting en wordt nageleefd.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen worden alleen opgenomen indien er sprake is van economisch eigendom. De waardering vindt plaats tegen vervaardigings- of verkrijgingsprijs. De afschrijvingstermijnen voor gebouwen en verbouwingen liggen tussen de 10 en 40 jaar.

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Overige

De materiële vaste activa zijn na eerste waardering gewaardeerd tegen vervaardigings- of verkrijgingsprijs aanschafwaarde verminderd met afschrijvingen op basis van de te verwachte economische levensduur. De activa worden lineair afgeschreven.

Aankopen van boven de 5.000 EUR worden geactiveerd. De afschrijvingstermijnen zijn bepaald voor onderwijsleerpakket op 8 jaar, voor ICT op 5 jaar en voor meubilair op 20 jaar.

Vanaf 2020 worden zonnepanelen geactiveerd met een afschrijvingstermijn van 20 jaar.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Dit jaar hebben zich geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan in de materiële vaste activa.

2.4 Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen effecten, die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de stichting duurzaam te dienen, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de staat van baten en lasten.

De onder financiële vaste activa opgenomen obligaties die tot de vervaldag zullen worden aangehouden worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

De beleggingen vanuit de private portefeuille hebben ten doel het financieren van extra activiteiten. Deze portefeuilles worden beheerd door de ABN-Amro bank. Vanwege de handelsmutaties in deze portefeuilles zijn deze beleggingen vanaf 2024 gewaardeerd tegen koerswaarde.

Transactiekosten worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat deze zich voordoen.

De financiële vaste activa worden gefinancierd vanuit zowel het privaat als het publiek eigen vermogen.

De financiële vaste activa bestaan uit het duurzaam fondsen mandaat, het duurzaam beleggen mandaat en op de beursverhandelbare obligaties en staan daardoor volledig ter vrije beschikking van de stichting.

2.5 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering. De looptijd van de vorderingen is korter dan 1 jaar.

2.6 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden en staan volledig ter vrije beschikking. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

2.7 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves, bestemmingsreserves en een herwaarderingsreserve. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve personeel

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geoormerkt voor personele uitgaven. Deze reserve wordt door de scholen ingezet voor het gefaseerd bijsturen op de formatie bij teruglopende inkomsten. Een groot deel van de schoolreserves is in 2025 herbestemd naar een algemene reserve omdat er nog geen concrete plannen aanwezig zijn. Voor de bovenschoolse reserve zullen met het koersplan en op basis van de risico inventarisatie verdere plannen in de loop van 2026 nader worden bepaald.

Bestemmingsreserve NPO

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geoormerkt voor uitgaven in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. De uitgaven zijn voor augustus 2025 gedaan conform de regelgeving.

Bestemmingsreserve huisvesting

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geoormerkt voor huisvestingsuitgaven.

Bestemmingsreserve schoolpleinen

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geoormerkt voor extra (inrichtings)kosten van schoolpleinen bij nieuwbouw- en/of renovatieprojecten.

Bestemmingsreserve onderwijsvernieuwing

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geoormerkt voor onderwijsleerpakketuitgaven.

Bestemmingsreserve meubilair

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geoormerkt voor meubilair.

Overige exploitatiereserves

Deze reserves betreffen door de gemeente geormerkte subsidies en door het bestuur geormerkte bijdrage voor extra schoolactiviteiten.

Algemene private reserve

Het bestuur heeft de gelden van deze reserve geormerkt voor de aan het administratiekantoor verbonden uitgaven.

2.8 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenvoorziening

De instelling heeft een toegezegd-pensioenregeling. Onder een toegezegd-pensioenregeling wordt verstaan een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De instelling heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. In geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds heeft de instelling geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort, anders dan hogere toekomstige premies. Om deze reden is er geen pensioenvoorziening in de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor verwachte lasten voor jubilea gedurende het dienstverband van de werknemers.

Voorziening transitievergoedingen

Voor transitievergoedingen bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden of langdurige arbeidsongeschiktheid, kan – indien aan de voorwaarden wordt voldaan – aanspraak worden gemaakt op compensatie bij het UWV (Awf). Voor transitievergoedingen bij overige ontslaggronden die ultimo december reeds bekend zijn wordt een voorziening getroffen.

Voorziening langdurige arbeidsongeschiktheid

De loonkosten van de werknemers waarvan bekend is dat zij niet kunnen terugkeren, worden grotendeels gecompenseerd door de van het UWV te ontvangen uitkeringen. Werknemers die in 2017 ziek zijn geworden vallen onder de stoploss verzekering. Deze verzekering kent een eigen behoud. Voor de werknemers met een reeds bekende WGA-uitkering zijn de toekomstige loonkosten opgenomen.

Overige personele voorzieningen

De uitkeringskosten van het Participatiefonds komen (deels) voor eigen rekening van het bestuur. Bij de uitkeringen waarvan de verwachting is dat deze nog langere tijd doorlopen wordt een voorziening getroffen voor de toekomstige uitkeringen.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van de onderhoudsplannen voor binnen- en buitenonderhoud.

Vanaf 2024 is de voorziening onderhoud opgebouwd op basis van de componentenmethode. Uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste van de voorziening gebracht voorzover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Te voorziene onderhoudsuitgaven die lager zijn dan EUR 10.000 worden zijn niet opgenomen in de voorziening. Ook frequent voorkomend klein onderhoud en jaarlijkse onderhoudscontracten worden niet opgenomen in de voorziening. Voor de eigendomspanden geldt dat vervangingsinvesteringen worden geactiveerd op de balans en niet meegenomen in de onderhoudsvoorziening. De groot onderhoudsvoorziening is begrenst voor de te voorziene onderhoudsuitgaven om de panden in onderhoudsniveau 3 te brengen c.q. te houden tot het stopjaar. De stopjaren zijn bepaald aan de hand van het bouwjaar en de opname van de panden in het integraal huisvestingsplan van de gemeente Rotterdam.

De voorziening groot onderhoud eigendomspanden wordt gepresenteerd onder de overige voorzieningen.

2.9 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.10 Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

3.3 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

3.4 Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige baten.

3.5 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Boekverliezen bij buitengebruikstelling van materiële vaste activa zijn begrepen onder de post buitengewone lasten in de rubriek overige lasten.

3.6 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP streeft naar een jaarlijkse verhoging van de pensioenen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. De beleidsdekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2025 is 118,3%, een mooie stijging ten opzichte van de stand per 31 december 2024 zijnde 113,1%.

De actuele dekkingsgraad laat zien of ABP genoeg geld in kas heeft om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen. Hij geeft de verhouding weer tussen het beschikbare vermogen van het fonds en alle huidige en toekomstige pensioenuitkeringen. In 2025 steeg de actuele dekkingsgraad van 111,7% naar 123,5%. In het eerste kwartaal van 2025 was het rendement negatief en herstelde deze in de kwartalen erna. Het beleggingsresultaat over heel 2025 kwam uit op -1,6% en werd vooral veroorzaakt door de stijgende rente en een dalende US dollar. De verplichtingen daalden ook door de gestegen rente. Uiteindelijk staat ABP eind 2025 er dus desondanks beter voor dan aan het begin van het jaar en kon daardoor de pensioenen verhogen met 2,84% per januari 2026.

ABP kon de pensioenen verhogen vanwege de gezonde financiële positie en omdat ze gebruik konden maken van de soepelere regels van de overheid. Dit mag omdat ABP in 2027 overstapt op het vernieuwde pensioenstelsel. ABP mag de pensioenen verhogen als het fonds voldoet aan twee voorwaarden. De actuele dekkingsgraad moet op 31 oktober 2025 hoger dan 110% zijn en de beleidsdekkingsgraad moet hoger dan 105% zijn.

De verhoging geldt voor gepensioneerden en voor iedereen die pensioen bij ABP opbouwt of heeft opgebouwd.

3.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten

De waardeveranderingen vaste activa en effecten betreffen het verschil tussen koerswaarde jaarultimo van de private beleggingsportefeuilles.

Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten

Onder deze post worden de ontvangen dividenden weergegeven.

B5 Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

Vaste activa

1.2	Materiële vaste activa	Aanschaf prijs	Afschrijvingen cumulatief	Boekwaarde	Investerings	Aanschafprijs desinvesteringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen op desinvesteringen	Overige mutaties	Aanschaf prijs	Afschrijvingen cumulatief	Boekwaarde
		1-1-2025	1-1-2025	1-1-2025						31-12-2025	31-12-2025	31-12-2025
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.689.946	1.099.371	590.575	80.124	11.944	56.115	11.544	-	1.758.126	1.143.942	614.184
1.2.2	Inventaris en apparatuur	11.906.959	7.306.230	4.600.729	1.972.138	1.381.935	893.039	1.315.414	-	12.497.162	6.883.855	5.613.307
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.727.295	1.830.687	896.608	268.744	355.543	243.695	326.440	-	2.640.496	1.747.942	892.554
	Materiele vaste activa	16.324.200	10.236.288	6.087.912	2.321.006	1.749.422	1.192.849	1.653.398	-	16.895.784	9.775.739	7.120.045

De boekwaarde van de desinvesteringen bedroeg 96.024 EUR. Het boekverlies is opgenomen onder de lasten bij 4.4.5.

Toelichting bij post: Gebouwen en terreinen

Panden voor zover niet opgenomen in de materiele vaste activa zijn economisch eigendom van de gemeente.

Panden met juridisch eigendom bij PCBO:

Elzendaal 15
 Utrechtsestraat 22a
 Prinses Margrietlaan 40b
 Hillevliet 126A
 Hillevliet 126B
 Utrechtsestraat 22b
 Johannes Brandstraat 3-7
 Zuidpolderstraat 57

Adressen waarbij het eigendom een gedeelte van een gebouw betreft:

Uitbreiding Natersweg 7
 Lokalen Noorderhagen 80
 Lokalen Putselaan 184
 Lokalen Herenoord 10

1.3	Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2025 EUR	Investerings en verstrekte leningen EUR	Desinvesteringen en afgeloste leningen EUR	Overige mutaties EUR	Boekwaarde 31-12-2025 EUR		
1.3.6	Effecten	7.598.628	2.742.362	2.746.100	-733.149	6.861.741		
1.3.7	Overige vorderingen	454	-	-	-	454		
	Financiële vaste activa	<u>7.599.082</u>	<u>2.742.362</u>	<u>2.746.100</u>	<u>-733.149</u>	<u>6.862.195</u>		
	Uitsplitsing					Koerswaarde per 31-12-2025		
1.3.6.3	Overige obligaties	2.147.856	-	-	-950.000	1.197.856	1.240.530	publiek
1.3.6.4	Overige effecten	5.450.772	2.742.362	2.746.100	216.851	5.663.885	5.663.885	privaat
	Effecten	<u>7.598.628</u>	<u>2.742.362</u>	<u>2.746.100</u>	<u>-733.149</u>	<u>6.861.741</u>	<u>6.904.415</u>	

Onder de overige mutaties bij overige obligaties zijn voor 950.000 EUR leningen opgenomen met een kortere resterende looptijd dan 1 jaar, welke worden gepresenteerd onder kortlopende effecten.

De overige effecten betreffen de private beleggingsportefeuilles welke worden beheerd door de ABN-Amrobank. In 2024 is de waardering aangepast naar koerswaarde. De overige mutaties betreffen de waardeverandering.

Alle overige effecten hebben een resterende looptijd langer dan een jaar.

Vorderingen

1.4	Vorderingen	31-12-2025 EUR	31-12-2024 EUR
1.4.1	Debiteuren	214.325	276.264
1.4.2	OCW	171.531	189.112
1.4.3	Overige overheden	6.983.117	4.620.453
1.4.5	Overige vorderingen	47.785	64.044
1.4.6	Overlopende activa	878.718	939.590
	Vorderingen	<u>8.295.476</u>	<u>6.089.463</u>
	Uitsplitsing		
1.4.6.1	Vooruitbetaalde kosten	622.705	520.745
1.4.6.3	Overige overlopende activa	<u>256.013</u>	<u>418.845</u>
	Overlopende activa	<u>878.718</u>	<u>939.590</u>

Toelichting bij post: Debiteuren

Dit betreffen voornamelijk vorderingen ivm subsidies, huren en voorgeschoten kosten.

Toelichting bij post: OCW

Dit betreft de vordering voor de vergoeding asielzoekerskinderen .

Toelichting bij post: Overige overheden

Dit betreft een vordering op de gemeente Rotterdam ivm (ver)bouwprojecten en subsidies (o.a. VVE en NROB). Eind 2025 is de vordering inzake bouwprojecten ca 2,2 miljoen hoger dan eind 2024.

Toelichting bij post: Overige overlopende activa

Dit betreft de te vorderen rente op de spaarrekeningen en obligaties.

De meeste kortlopende vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Kortlopende effecten

1.5	Kortlopende effecten	31-12-2025 EUR	31-12-2024 EUR
1.5.1	Kortlopende overige obligaties	950.000	600.000
	Kortlopende effecten	<u>950.000</u>	<u>600.000</u>

Liquide middelen

1.6	Liquide middelen	31-12-2025 EUR	31-12-2024 EUR
1.6.1	Kasmiddelen	10.909	9.828
1.6.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	5.102.809	4.896.767
1.6.3	Schatkistbankieren	40.338.214	43.517.593
	Liquide middelen	<u>45.451.932</u>	<u>48.424.188</u>

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs te Rotterdam-Zuid

2.1	Eigen vermogen	Stand 1-1-2024 EUR	Resultaat 2024 EUR	Stand 31-12-2024 EUR	Resultaat 2025 EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2025 EUR
2.1.1	Algemene reserve	-	-	-	2.497.823	15.347.515	17.845.338
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	28.734.241	-555.241	28.179.000	-3.053.606	-15.347.515	9.777.879
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	483.378	-5.517	477.861	-447.756	-	30.105
2.1.4	Herwaarderingsreserve	53.154	-53.154	-	-	-	-
2.1.5	Statutaire reserves (privaat)	9.530.333	533.709	10.064.042	203.882	-	10.267.924
	Eigen vermogen	38.801.106	-80.203	38.720.903	-799.657	-	37.921.246
	Uitsplitsing						
2.1.2.N1	Reserve personeel	18.900.234	1.927.651	20.827.885	-2.248.930	-10.975.355	7.603.600
2.1.2.N2	Reserve NPO	3.314.696	-2.629.849	684.847	-684.847	-	-
2.1.2.N3	Reserve huisvestingsbeleid	-	-	-	-	-	-
2.1.2.N4	Reserve schoolpleinen	-	360.902	360.902	-97.754	40.514	303.662
2.1.2.N5	Reserve onderwijsvernieuwingen	4.255.351	-262.455	3.992.896	-61.173	-3.196.653	735.070
2.1.2.N6	Reserve meubilair	2.116.759	-232.318	1.884.441	-21.442	-1.211.136	651.863
2.1.2.N7	Reserve overige expl.reserves	147.201	280.828	428.029	60.540	-4.885	483.684
	Bestemmingsreserve (publiek)	28.734.241	-555.241	28.179.000	-3.053.606	-15.347.515	9.777.879
	Uitsplitsing						
2.1.3.N	Algemene private reserves	483.378	-5.517	477.861	-447.756	-	30.105
	Bestemmingsreserve (privaat)	483.378	-5.517	477.861	-447.756	-	30.105

Een toelichting ten aanzien van de doelstelling van de diverse bestemmingsreserves is opgenomen in de grondslagen.

De statutaire reserve bestaat uit het private stichtingskapitaal. Het stichtingskapitaal is in het verleden opgebouwd (deels door rechtsvoorgangers) veelal vanuit giften en financiële resultaten. De mutaties betreffen renteopbrengsten van spaarrekeningen, beleggingsresultaten op de private beleggingsportefeuille, exploitatie van eigen panden en incidenteel aangewezen kosten.

De overige mutaties betreffen de correctie van bestemmingsreserves naar algemene reserve vanwege het ontbreken van concrete plannen voor de inzet van de bestemmingsreserves.

Een deel van de bovenschoolse reserve personeel is in 2024 herbestemd naar reserve huisvestingsbeleid ter dekking van de eenmalige dotatie voor de voorziening groot onderhoud.

In de publieke bestemmingsreserves is een bedrag opgenomen bedoeld voor toekomstige afschrijvingen van totaal 962.395 resp 1.014.139 EUR per ultimo 2025 resp. 2024.

Voorzieningen en Langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

	Stand per 31-12-2024 EUR	Dotaties EUR	Onttrekkingen EUR	Vrijval EUR	Stand per 31-12-2025 EUR	Kortlopend deel <1 jaar EUR	Langlopend deel >1 jaar EUR
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	813.167	287.848	150.152	-	950.863	181.314	769.549
2.2.2 Voorziening groot onderhoud	18.691.585	1.963.479	1.639.528	376.898	18.638.638	3.298.946	15.339.692
2.2.3 Overige voorzieningen	86.808	9.676	18.351	-	78.133	-	78.133
Voorzieningen	<u>19.591.560</u>	<u>2.261.003</u>	<u>1.808.031</u>	<u>376.898</u>	<u>19.667.634</u>	<u>3.480.260</u>	<u>16.187.374</u>
Uitsplitsing							
2.2.1.1 Voorziening jubilea	615.240	157.848	101.358	-	671.730	96.500	575.230
2.2.1.2 Voorziening langdurige arbeidsongeschiktheid	127.213	-	23.078	-	104.135	23.078	81.057
2.2.1.3 Voorziening transitievergoedingen	70.714	-	25.716	-	44.998	25.716	19.282
2.2.1.4 Overige personele voorzieningen	-	130.000	-	-	130.000	36.020	93.980
	<u>813.167</u>	<u>287.848</u>	<u>150.152</u>	<u>-</u>	<u>950.863</u>	<u>181.314</u>	<u>769.549</u>
Uitsplitsing							
2.2.3.1 Voorziening onderhoud eigendomsgebouwen	86.808	9.676	18.351	-	78.133	-	78.133
	<u>86.808</u>	<u>9.676</u>	<u>18.351</u>	<u>-</u>	<u>78.133</u>	<u>-</u>	<u>78.133</u>

2.3 Langlopende schulden

	Stand 31-12-2024 EUR	Aangegane leningen EUR	Aflossingen EUR	Stand per 31-12-2025 EUR	Kortlopend deel <1 jaar EUR	Langlopend deel ≥ 1 en $\leq$ 5 jaar EUR	Langlopend deel >5 jaar EUR
2.3.1 Overige langlopende schulden	11.508	626	-	12.134	-	-	12.134
Langlopende schulden	<u>11.508</u>	<u>626</u>	<u>-</u>	<u>12.134</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>12.134</u>

Toelichting bij post: Overige langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen het spaarverlof. De aflossing hangt samen met de opname van verlofuren van betreffende werknemers.

Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2025 EUR	31-12-2024 EUR
2.4.1	Crediteuren	1.680.076	2.977.578
2.4.2	OCW	1.677.846	762.661
2.4.3	Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.872.114	3.324.276
2.4.4	Schulden terzake van pensioenen	838.631	815.841
2.4.5	Overige kortlopende schulden	-	-
2.4.6	Overlopende passiva	<u>3.009.967</u>	<u>2.596.318</u>
	Kortlopende schulden	<u><u>11.078.634</u></u>	<u><u>10.476.674</u></u>
	Uitsplitsing		
2.4.3.1	Loonheffing	3.860.003	3.324.447
2.4.3.2	Omzetbelasting	<u>12.111</u>	<u>-171</u>
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u><u>3.872.114</u></u>	<u><u>3.324.276</u></u>
	Uitsplitsing		
2.4.6.1	Vooruitontvangen termijnen	36.362	33.669
2.4.6.2	Vakantiegeld en -dagen	2.211.529	2.156.296
2.4.6.3	Oktoberloelagen	190.371	-
2.4.6.4	Accountants- en administratiekosten	78.435	36.285
2.4.6.5	Overige	<u>493.270</u>	<u>370.068</u>
	Overlopende passiva	<u><u>3.009.967</u></u>	<u><u>2.596.318</u></u>

Toelichting bij post: OCW

Dit betreft nog te besteden subsidie voor basisvaardigheden en School en Omgeving en vooruitontvangen subsidie brugfunctionaris.

Toelichting bij post: Vooruitontvangen termijnen

De vooruitontvangen termijnen bevat de vooruitontvangen ouderbijdragen inzake de kinderopvang.

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier vermeld dienen te worden.

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt			
Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
			Ja/Nee/Onderhanden
Subsidie zij-instroom	1497058	nov-25	ja
Subsidie zij-instroom	1499170	dec-25	ja
Subsidie zij-instroom	1499194	dec-25	ja
Subsidie zij-instroom	1497074	nov-25	ja
Subsidie zij-instroom	1497106	nov-25	ja
Subsidie zij-instroom	1497114	nov-25	ja
Subsidie zij-instroom	1499234	dec-25	ja
Subsidie zij-instroom	1497143	nov-25	ja
Subsidie zij-instroom	1497146	nov-25	ja
Subsidie voor studieverlof	1474789	jun-25	onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1474689	jun-25	onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1474840	jun-25	onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1414154	aug-24	ja
Subsidie voor studieverlof	1414369	aug-24	ja
Subsidie voor studieverlof	1414565	aug-24	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-4269	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-4303	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-3026	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-4268	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-3315	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-2940	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-2972	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-3012	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-3014	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-3314	31-5-2023	ja
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3087	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3117	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3113	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3026	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3094	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3109	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3561	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-1902	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3129	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3427	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3429	18-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV24-PO-3430	17-6-2024	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV25-PO-2558	28-4-2025	onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	VBV25-PO-2556	28-4-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOL23031	13-4-2023	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOL23076	13-4-2023	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOL23079	13-12-2023	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOL23087	13-12-2023	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24527	6-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24472	22-10-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24532	6-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24530	6-11-2024	nee
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24531	6-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24533	28-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24534	28-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24538	28-11-2024	nee
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24568	28-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24567	28-11-2024	nee
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24656	28-11-2024	nee
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24572	28-11-2024	nee
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24537	28-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24536	28-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO24535	28-11-2024	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25470	13-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25495	13-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25471	13-11-2025	onderhanden

Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25435	20-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25446	18-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25490	20-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25434	20-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25440	18-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25491	20-11-2025	onderhanden
Onderwijsassistenten naar Opleiding tot Leraar	SOOLPO25517	27-11-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-24089	30-7-2024	ja
Regeling School en Omgeving	RSO-24090	30-7-2024	ja
Regeling School en Omgeving	RSO-24091	30-7-2024	ja
Regeling School en Omgeving	RSO-24092	29-7-2024	ja
Regeling School en Omgeving	RSO-24093	29-7-2024	ja
Regeling School en Omgeving	RSO-24144	29-7-2024	ja
Kennisdeling - Regeling School en Omgeving	RSO-COA24051	11-12-2024	ja
Regeling School en Omgeving	RSO-25823	26-6-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-25853	23-6-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving - kennisdeling	RSO-25853	1-12-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-25888	30-6-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-25833	25-6-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-251867	26-6-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-25873	25-6-2025	onderhanden
Regeling School en Omgeving	RSO-25839	30-6-2025	onderhanden
Doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen	DPOVO23325	20-7-2023	ja
Doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen	DPOVO23109	20-7-2023	ja
Brugfunctionaris	BRF-241392	7-5-2024	onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241425	7-5-2024	onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241429	7-5-2024	onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241431	7-5-2024	onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241393	7-5-2024	onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241428	7-5-2024	onderhanden
Ontwikkelkracht	OWK250296	3-9-2025	onderhanden
Ontwikkelkracht	OWK250310	3-9-2025	onderhanden

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

G2A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar:

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Subsidiebatte ontvangen t/m vorig boekjaar	Subsidiabele kosten t/m vorig boekjaar	Saldo per 1-1-2025	Ontvangen in 2025	Subsidiabele kosten 2025	Totaal saldo per 31-12-2025
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
				-	-	-	-	-	-
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

G2B Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar:

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Subsidiebatte ontvangen t/m vorig boekjaar	Subsidiabele kosten t/m vorig boekjaar	Saldo per 1-1-2025	Ontvangen in 2025	Subsidiabele kosten 2025	Totaal saldo per 31-12-2025
			EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
				-	-	-	-	-	-
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 47595
 Naam instelling Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en
 Orthopedagogisch Onderwijs Rotterdam-Zuid
 KvK nummer 41126540
 Adres Elzendaal 15
 Postadres Postbus 50529
 Postcode / Plaats 3007 JA Rotterdam
 Telefoon 010-4191300
 E-mail pcbo@pcbordam.nl
 Internet-site www.pcbo.nl

Contactpersoon R. Mutters
 Telefoon 010-4191300
 E-mail r.mutters@pcbordam.nl

Brin	Naam	Sector
04UT	Het Open Venster	PO
05YM	Koppeling	PO
08VN	Het Waterschip	PO
09CV	Beatrix	PO
09TP	Wilhelminaschool	PO
09YO	Het Middelpunt	PO
10MY	Beatrixschool	PO
10QX	Zalmplaat	PO
12GJ	Steven Stemerdingsschool	PO
12PF	De Hoeksteen	PO
12WT	De Klaver Carnisse	PO
12WT-dep	De Klaver Heijplaat	PO
13HY	Prins Willem-Alexanderschool	PO
13NA	Prinses Margrietschool	PO
13RP	Oranjeschool	PO
13YZ	Da Costaschool	PO
13YZ-01	De Nieuwe Haven	PO
14FC	Vreewijkschool	PO
14HU	Johan Bogermanschool	PO
14KK	De Parel	PO
14XB	Ds. O.G. Heldringschool	PO
16UW	De Schakel	PO
16WZ	De Akker	PO
16WZ-dep	Elout van Soeterwoudeschool	PO
16YB	De Sleutel	PO
16YU	Willem van Oranje	PO
20KH	De Regenboog	WEC
20KH-dep	AJ Schreuderschool	WEC
04CR	Het Kleine Klavertje	Kinderopvang
06YC	Hummeloord	Kinderopvang
08RJ	Het Zonnehoekje	Kinderopvang
09PR	De Parel	Kinderopvang
13CO	De Kleine Elout	Kinderopvang
NA13	Margriet	Kinderopvang
RP13	Jong Oranje	Kinderopvang
25AG	Dikkie Dik	Kinderopvang
AB40	Baloe	Kinderopvang
AB41	Eigenwijs	Kinderopvang
AB42	Peuteropvang De Schakel	Kinderopvang
AB43	Peuteropvang De Sleutel	Kinderopvang

B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contracten

	betreft	Startdatum contract	Einddatum	Contractuele verplichting < 1 jaar	Contractuele verplichting 1 tot 5 jaar	Contractuele verplichting > 5 jaar	Resterende contractwaarde per 31-12-25 EUR	Jaarlijkse kosten EUR	
CSU	schoonmaak	conform aanbesteding	1-2-2022	31-1-2027	746.400	62.200	-	808.600	746.400
CSU	schoonmaak	conform aanbesteding	1-7-2023	31-1-2027	718.154	59.846	-	778.000	718.000
Loyalis	WGA ERD-verzekering	conform aanbesteding	1-1-2024	31-12-2026	370.000	-	-	370.000	370.043
Loyalis	AOV bij gedeeltelijke ao	conform aanbesteding	1-1-2024	31-12-2026	174.000	-	-	174.000	173.842
Engie	elektriciteit	conform aanbesteding	1-1-2026	31-12-2030	366.000	1.464.000	-	1.830.000	366.404
Engie	gas	conform aanbesteding	1-1-2026	31-12-2030	747.000	2.988.000	-	3.735.000	747.404
Gemeente R'dam	nieuwbouw Da Costa	afgesproken eigen bijdrage				227.000	-	227.000	nvt

De contracten voor schoonmaak zijn in 2021 aanbesteed voor de periode 1-2-2022 t/m 31-1-2026 en zijn gegund aan CSU en Breedweer. De diensten van Breedweer zijn in 2023 beëindigd. Betreffende perceel is opnieuw aanbesteed. De opdracht is gegund aan CSU voor de periode 1-7-2023 t/m 31-1-2027. Voor het perceel met einddatum 31-1-2026 is het contract met 1 jaar verlengd. Het contract mag maximaal 3 maal verlengd worden volgens de afspraken in de aanbesteding .

ENGIE Nederland is na een Europese aanbesteding wederom geselecteerd door Energie Voor Scholen (EVS) voor de levering van elektriciteit en gas aan circa 7.000 schoollocaties in heel Nederland. Het contract beslaat de jaren 2026 – 2030 en betreft 100% Nederlandse groene elektriciteit.

De overige doorlopende contracten hebben individueel een jaarlast van minder dan 100.000 EUR.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De regeling duurzame inzetbaarheid treedt conform artikel 8A.1 in op 1 oktober 2014. Wanneer er sprake is van een vooraf ingediend plan voor verlof dan dient hier een voorziening voor te worden gevormd.

Sinds oktober 2014 heeft het bestuur geen verzoeken ontvangen van 57-plussers die hun uren duurzame inzetbaarheid willen sparen, daarom is er geen voorziening gevormd.

Eigen risicodragers WGA

Bij Loyalis is een conventionele verzekering afgesloten, zodoende ligt het risico bij de verzekeraar. In 2023 is via aanbesteding een verzekeraar gezocht. Dit is weer Loyalis geworden voor de periode 1-1-2024 t/m 31-12-2026.

B7 Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten

Overheidsbijdragen

3.1	Rijksbijdragen	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	70.524.788	69.811.000	67.510.770
3.1.2	Overige subsidies OCW	3.727.423	3.350.000	1.705.376
3.1.3.2	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	47.842	301.000	173.222
	Rijksbijdragen	<u>74.300.053</u>	<u>73.462.000</u>	<u>69.389.368</u>

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.2.2	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	14.436.188	14.222.000	13.970.380
	Ov overheidsbijdr. en -subsidies	<u>14.436.188</u>	<u>14.222.000</u>	<u>13.970.380</u>

Andere baten

3.5	Overige baten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.5.1	Verhuur	540.907	463.000	462.205
3.5.6	Overige	865.753	507.000	1.153.534
	Overige baten	<u>1.406.660</u>	<u>970.000</u>	<u>1.615.739</u>

Lasten

4.1	Personeelslasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.1.1	Lonen en salarissen	67.890.965	67.556.000	63.649.918
4.1.2	Overige personele lasten	6.986.355	7.167.000	8.195.552
4.1.3	Af: uitkeringen	967.694	230.000	853.656
	Personeelslasten	<u>73.909.626</u>	<u>74.493.000</u>	<u>70.991.814</u>
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	52.744.365		48.838.968
4.1.1.2a	Sociale lasten	7.707.357		7.269.481
4.1.1.2b	Premie participatiefonds	404.415		722.269
4.1.1.2c	Premie vervangingsfonds	-		-
4.1.1.3	Pensioenpremies	7.034.828		6.819.200
	Lonen en salarissen	<u>67.890.965</u>		<u>63.649.918</u>
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	186.490	-	219.993
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	4.436.125	4.167.000	5.515.086
4.1.2.3	Overig	2.363.740	3.000.000	2.460.473
	Overige personele lasten	<u>6.986.355</u>	<u>7.167.000</u>	<u>8.195.552</u>
	Het gemiddeld aantal FTE's is	719,88		699,18
	waarvan in het buitenland	-		-
4.2	Afschrijvingen	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2025 EUR
4.2.2	Materiële vaste activa	1.192.849	1.148.000	1.318.312
	Afschrijvingen	<u>1.192.849</u>	<u>1.148.000</u>	<u>1.318.312</u>
4.3	Huisvestingslasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.3.1	Huur	29.446	68.000	52.953
4.3.3	Onderhoud	1.166.021	1.197.000	1.185.648
4.3.4	Energie en water	1.238.050	1.266.000	1.224.075
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.429.356	1.475.000	1.339.319
4.3.6	Heffingen	126.120	127.000	123.896
4.3.8	Dotatie/vrijval overige onderhoudsvoorzieningen	1.596.257	1.576.000	1.306.510
4.3.7	Overige	634.798	140.000	1.246.270
	Huisvestingslasten	<u>6.220.048</u>	<u>5.849.000</u>	<u>6.478.671</u>

4.4	Overige lasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	895.905	691.000	765.182
4.4.2a	Inventaris, apparatuur	1.587.263	1.337.000	1.290.301
4.4.2b	Leermiddelen	1.395.789	2.052.000	1.486.589
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	-	-	-703.384
4.4.4	Overige	6.980.232	5.794.000	5.768.747
4.4.5	Buitengewone lasten	40.560	-	98.712
	Overige lasten	<u>10.899.749</u>	<u>9.874.000</u>	<u>8.706.147</u>
	Specificatie honorarium			
4.4.1.1	Onderzoek van de jaarrekening	79.845		64.130
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	100.629		69.542
4.4.1.3	Adviesdiensten op fiscaal terrein	-		-
4.4.1.4	Andere niet-controlediensten	5.082		-
	Accountantslasten	<u>185.556</u>		<u>133.672</u>

Toelichting bij overige lasten:

De overige lasten bestaan voornamelijk uit kosten met betrekking tot de materiële inzet van de gemeentelijke subsidies en maatwerkbudgetten. De materiële inzet is voornamelijk hoger door de verhoging van de subsidieontvangsten en krapte op de arbeidsmarkt.

De dotatie overige voorziening betreft de vrijval van de voorziening schoolpleinen in 2024.

De buitengewone lasten betreffen het boekverlies op desinvesteringen.

Financieel

5	Financiële baten en lasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
5.1	Rentebaten	1.086.593	1.973.000	1.846.694
5.3	Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	216.851	-	552.436
5.4	Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	34.420	-	98.223
5.5	Rentelasten (-/-)	58.150	64.000	58.099
	Financiële baten en lasten	<u>1.279.714</u>	<u>1.909.000</u>	<u>2.439.254</u>

Resultaat

	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
Resultaat voor mutatie reserves	<u>-799.657</u>	<u>-801.000</u>	<u>-80.203</u>

Bestemming van het exploitatiesaldo stichting

De statuten bevatten geen voorschriften ten aanzien van de bestemming van het resultaat. De verdeling van het resultaat is als volgt:

	2025 EUR	2024 EUR
Resultaat voor mutatie reserves	-799.657	-80.203
Overige mutaties	-	-
t.l.v. herwaarderingsreserve	-	-53.154
t.g.v. bestemmingsreserves exploitatie	-119.829	146.957
t.g.v. bestemmingsreserves personeel	-2.248.930	1.927.651
t.g.v. bestemmingsreserve NPO	-684.847	-2.629.849
t.g.v. algemene reserve	2.497.823	
t.g.v. algemene private reserves	<u>-447.756</u>	<u>-5.517</u>
	<u>-1.003.539</u>	<u>-613.912</u>
t.g.v. private Statutaire reserve	<u>203.882</u>	<u>533.709</u>

Deze verdeling is reeds verwerkt in de jaarrekening.

B7 Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten		PO	Kinderopvang	Totaal
Overheidsbijdragen				
3.1	Rijksbijdragen	2025 EUR	2025 EUR	2025 EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	70.524.788	-	70.524.788
3.1.2	Overige subsidies OCW	3.727.423	-	3.727.423
3.1.3.2	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	47.842	-	47.842
	Rijksbijdragen	<u>74.300.053</u>	<u>-</u>	<u>74.300.053</u>
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2025 EUR	2025 EUR	2025 EUR
3.2.2	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	10.991.588	3.444.600	14.436.188
	Ov overheidsbijdr. en -subsidies	<u>10.991.588</u>	<u>3.444.600</u>	<u>14.436.188</u>
Andere baten				
3.5	Overige baten	2025 EUR	2025 EUR	2025 EUR
3.5.1	Verhuur	540.907	-	540.907
3.5.6	Overige	865.753	-	865.753
	Overige baten	<u>1.406.660</u>	<u>-</u>	<u>1.406.660</u>

Lasten	PO	Kinderopvang	Totaal
4.1	2025 EUR	2025 EUR	2025 EUR
4.1.1	64.995.705	2.895.260	67.890.965
4.1.2	6.959.793	26.562	6.986.355
4.1.3	957.663	10.031	967.694
	<u>70.997.835</u>	<u>2.911.791</u>	<u>73.909.626</u>
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	50.498.606	2.245.759	52.744.365
4.1.1.2	7.373.686	333.671	7.707.357
	386.218	18.197	404.415
	-	-	-
4.1.1.3	6.737.195	297.633	7.034.828
	<u>64.995.705</u>	<u>2.895.260</u>	<u>67.890.965</u>
4.1.2.1	186.490	-	186.490
4.1.2.2	4.436.125	-	4.436.125
4.1.2.3	2.337.178	26.562	2.363.740
	<u>6.959.793</u>	<u>26.562</u>	<u>6.986.355</u>
Het gemiddeld aantal FTE's is	685,71	34,17	719,88
waarvan in het buitenland	-	-	-
4.2	2025 EUR	2025 EUR	2025 EUR
4.2.2	1.180.315	12.534	1.192.849
	<u>1.180.315</u>	<u>12.534</u>	<u>1.192.849</u>
4.3	2025 EUR	2025 EUR	2025 EUR
4.3.1	29.446	-	29.446
4.3.3	1.097.406	68.615	1.166.021
4.3.4	1.159.718	78.332	1.238.050
4.3.5	1.344.579	84.777	1.429.356
4.3.6	122.376	3.744	126.120
4.3.8	1.495.007	101.250	1.596.257
4.3.7	597.298	37.500	634.798
	<u>5.845.830</u>	<u>374.218</u>	<u>6.220.048</u>

		PO	Kinderopvang	Totaal
Lasten (vervolg)				
4.4	Overige lasten			
		2025	2025	2025
		EUR	EUR	EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	818.330	77.575	895.905
4.4.2a	Inventaris, apparatuur	1.577.370	9.893	1.587.263
4.4.2b	Leermiddelen	1.362.637	33.152	1.395.789
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	-	-	-
4.4.4	Overige	6.944.298	35.934	6.980.232
4.4.5	Buitengewone lasten	39.604	956	40.560
	Overige lasten	<u>10.742.239</u>	<u>157.510</u>	<u>10.899.749</u>

Financieel

5	Financiële baten en lasten			
		2025	2025	2025
		EUR	EUR	EUR
5.1	Rentebaten	1.086.593	-	1.086.593
5.3	Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	216.851	-	216.851
5.4	Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	34.420	-	34.420
5.5	Rentelasten (-/-)	58.150	-	58.150
	Financiële baten en lasten	<u>1.279.714</u>	<u>-</u>	<u>1.279.714</u>

B8 Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten per sector

Baten primair onderwijs

Overheidsbijdragen

3.1	Rijksbijdragen	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	70.524.788	69.811.000	67.510.770
3.1.2	Overige subsidies OCW	3.727.423	3.350.000	1.705.376
3.1.3.2	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	47.842	301.000	173.222
	Rijksbijdragen	<u>74.300.053</u>	<u>73.462.000</u>	<u>69.389.368</u>
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.2.2	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	10.991.588	10.825.000	10.676.607
	Ov overheidsbijdr. en -subsidies	<u>10.991.588</u>	<u>10.825.000</u>	<u>10.676.607</u>

Andere baten

3.5	Overige baten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.5.1	Verhuur	540.907	463.000	462.205
3.5.6	Overige	865.753	507.000	1.153.534
	Overige baten	<u>1.406.660</u>	<u>970.000</u>	<u>1.615.739</u>

Lasten primair onderwijs

4.1	Personeelslasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.1.1	Lonen en salarissen	64.995.705	64.761.000	60.880.330
4.1.2	Overige personele lasten	6.959.793	7.138.000	8.163.458
4.1.3	Af: uitkeringen	957.663	230.000	803.010
	Personeelslasten	<u>70.997.835</u>	<u>71.669.000</u>	<u>68.240.778</u>
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	50.498.606		46.702.364
4.1.1.2	Sociale lasten	7.373.686		6.959.240
	Premie participatiefonds	386.218		689.507
	Premie vervangingsfonds	-		-
4.1.1.3	Pensioenpremies	<u>6.737.195</u>		<u>6.529.219</u>
	Lonen en salarissen	<u>64.995.705</u>		<u>60.880.330</u>
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	186.490	-	219.993
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	4.436.125	4.167.000	5.510.734
4.1.2.3	Overig	<u>2.337.178</u>	<u>2.971.000</u>	<u>2.432.731</u>
	Overige personele lasten	<u>6.959.793</u>	<u>7.138.000</u>	<u>8.163.458</u>
	Het gemiddeld aantal FTE's is	685,71		665,55
	waarvan in het buitenland	-		-
4.2	Afschrijvingen	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.2.2	Materiële vaste activa	<u>1.180.315</u>	<u>1.136.000</u>	<u>1.299.800</u>
	Afschrijvingen	<u>1.180.315</u>	<u>1.136.000</u>	<u>1.299.800</u>
4.3	Huisvestingslasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.3.1	Huur	29.446	30.000	15.203
4.3.3	Onderhoud	1.097.406	1.129.000	1.120.415
4.3.4	Energie en water	1.159.718	1.188.000	1.148.755
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.344.579	1.388.000	1.257.320
4.3.6	Heffingen	122.376	123.000	120.297
4.3.8	Dotatie/vrijval overige onderhoudsvoorzieningen	1.495.007	1.475.000	1.209.154
4.3.7	Overige	<u>597.298</u>	<u>140.000</u>	<u>1.246.270</u>
	Huisvestingslasten	<u>5.845.830</u>	<u>5.473.000</u>	<u>6.117.414</u>

4.4	Overige lasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	818.330	595.000	654.743
4.4.2a	Inventaris, apparatuur	1.577.370	1.321.000	1.284.412
4.4.2b	Leermiddelen	1.362.637	2.006.000	1.431.358
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	-	-	-703.384
4.4.4	Overige	6.944.298	5.767.000	5.742.599
4.4.5	Buitengewone lasten	39.604	-	98.712
	Overige lasten	<u>10.742.239</u>	<u>9.689.000</u>	<u>8.508.440</u>

Financieel primair onderwijs

5	Financiële baten en lasten	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
5.1	Rentebaten	1.086.593	1.973.000	1.846.694
5.3	Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	216.851	-	552.436
5.4	Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	34.420	-	98.223
5.5	Rentelasten (-/-)	<u>58.150</u>	<u>64.000</u>	<u>58.099</u>
	Financiële baten en lasten	<u><u>1.279.714</u></u>	<u><u>1.909.000</u></u>	<u><u>2.439.254</u></u>

Bestemming exploitatiesaldo primair onderwijs

Resultaat voor mutatie reserves	-788.204	-45.464
Overige mutaties	-	-
t.g.v. herwaarderingsreserve	-	-53.154
t.g.v. bestemmingsreserves exploitatie	-108.376	181.696
t.g.v. bestemmingsreserve NPO	-684.847	-2.629.849
t.g.v. bestemmingsreserves personeel	-2.248.930	1.927.651
t.g.v. algemene reserves	2.497.823	-
t.g.v. algemene private reserves	<u>-447.756</u>	<u>-5.517</u>
	<u>-992.086</u>	<u>-579.173</u>
t.g.v. private Statutaire reserve	<u><u>203.882</u></u>	<u><u>533.709</u></u>

B8 Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten per sector

Baten kinderopvang

	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
3.1 Rijksbijdragen	-	-	-
3.2.2 Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	3.444.600	3.397.000	3.293.773
3.5.6 Overige baten	-	-	-
Totaal baten	<u>3.444.600</u>	<u>3.397.000</u>	<u>3.293.773</u>

Lasten kinderopvang

	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen	2.895.260	2.795.000	2.769.588
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	-	-	4.352
4.1.2.3 Overige personele lasten	26.562	29.000	27.742
4.1.3 Uitkeringen	-10.031	-	-50.646
4.2.2 Afschrijvingen Materiële vaste activa	12.534	12.000	18.512
4.3.3 Onderhoud	68.615	68.000	65.233
4.3.4 Energie en water	78.332	78.000	75.320
4.3.5 Schoonmaakkosten	84.777	87.000	81.999
4.3.6 Heffingen	3.744	4.000	3.599
4.3.8 Dotatie/vrijval overige onderhoudsvoorzieningen	101.250	101.000	97.356
4.3.7 Overige huisvestingslasten	37.500	38.000	37.750
4.4.1 Administratie en beheerslasten	77.575	96.000	110.439
4.4.2a Inventaris, apparatuur	9.893	16.000	5.889
4.4.2b Leer- en hulpmiddelen	33.152	46.000	55.231
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	-	-	-
4.4.4 Overige lasten	35.934	27.000	26.148
4.4.5 Buitengewone lasten	956	-	-
Totaal lasten	<u>3.456.053</u>	<u>3.397.000</u>	<u>3.328.512</u>

Financieel kinderopvang

	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
5.1 Rentebaten	-	-	-
5.5 Rentelasten (-/-)	-	-	-
Financiële baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Bestemming exploitatiesaldo kinderopvang

	2025 EUR	Begroot 2025 EUR	2024 EUR
Resultaat voor mutatie reserves	-11.453	-	-34.739
t.g.v. herwaarderingsreserve	-		-
t.l.v. bestemmingsreserves exploitatie	-11.453		-34.739
t.g.v. bestemmingsreserves personeel	-		-
t.g.v. algemene private reserves	-		-
	<u>-11.453</u>		<u>-34.739</u>
t.g.v. private Statutaire reserve	<u>-</u>		<u>-</u>

B9 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Verbonden partij, meerderheidsdeelneming

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroeren de zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2025 EUR	Resultaat jaar 2025	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
n.v.t.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroeren de zaken	Overige	Deelname %
n.v.t.	-	-	-	-	-	-	-

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroeren de zaken	Overige	Deelname %
St. voor I.C.B.O. te Rotterdam eo	stichting	Rotterdam	Nee	Nee	Nee	Ja	50

Toelichting op verbonden partijen:

2 leden van het management team van P.C.B.O. zijn lid van het bestuur van de stichting voor Interconfessioneel Basisonderwijs te Rotterdam e.o.. De overige 2 bestuursleden van de stichting I.C.B.O. zijn vertegenwoordigers van de Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs.

Samenwerkingsverband

In het kader van Passend Onderwijs is PCBO aangesloten bij het Samenwerkingsverband PPO Rotterdam.

B10 Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2025

Functie	Voorzitter (J/N)	Naam	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienst- verband in Fte	Maximale bezoldiging 2025	Beloningen		Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag 2025	Totaal van bezoldiging 2025	Overschrijding maximale bezoldiging 2025
							Beloningen 2025 plus belastbare onkostenver- goedingen	Beloningen betaalbaar op termijn 2025			
Voorzitter College van Bestuur	J	Doesburg, I van	1-1-2025	31-12-2025	1,0000	208.000	172.034	23.329	-	195.362	nvt
Lid College van Bestuur	N	Monster, P	1-1-2025	31-10-2025	1,0000	173.238	131.735	19.417	-	151.152	nvt

Gegevens 2024

Functie	Voorzitter (J/N)	Naam	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienst- verband in Fte	Maximale bezoldiging 2024	Beloningen		Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag 2024	Totaal van bezoldiging 2024	Overschrijding maximale bezoldiging 2024
							Beloningen 2024 plus belastbare onkostenver- goedingen	Beloningen betaalbaar op termijn 2024			
Voorzitter College van Bestuur	J	Doesburg, I van	1-10-2024	31-12-2024	1,0000	45.497	32.932	5.857	-	38.789	nvt
Lid College van Bestuur	N	Monster, P	1-1-2024	31-12-2024	1,0000	181.000	143.033	23.365	-	166.398	nvt

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Functie bij beëindiging dienstverband	Naam	Omvang dienstverband in Fte	Jaar waarin dienstverband is beëindigd	Overeeng gekomen uitkering	Individueel toepasselijk maximum	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dv t/m 2025	In 2025		Overschrijding maximale bezoldiging 2025
							uitkering wegens beëindiging dv	Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag 2025	
Lid College van Bestuur	Monster, P	1,0000	2025	35.000	75.000	35.000	35.000	-	nvt
Voorzitter College van Bestuur	Middelkoop, D	1,0000	2024	75.000	75.000	30.002	25.716	-	nvt

Functie bij beëindiging dienstverband	Naam	Omvang dienstverband in Fte	Jaar waarin dienstverband is beëindigd	Overeeng gekomen uitkering	Individueel toepasselijk maximum	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dv t/m 2024	In 2024		Overschrijding maximale bezoldiging 2024
							uitkering wegens beëindiging dv	Onverschuldigd betaald en niet terugontvangen bedrag 2024	
Voorzitter College van Bestuur	Middelkoop, D	1,0000	2024	75.000	75.000	4.286	4.286	-	nvt

Vermelding alle toezichthouders

Gegevens 2025

Functie	Voorzitter (J/N)	Naam	Aanvang functie	Einde functie	Maximale bezoldiging 2025	Bezoldiging 2025	Onverschuldigd	Totaal van	Overschrijding
							betaald en niet terugontvangen bedrag 2025	bezoldiging 2025	maximale bezoldiging 2025
Voorzitter Raad van Toezicht	J	Groenewegen, NE	1-1-2025	31-7-2025	18.122	8.820 *	-	8.820	nvt
Voorzitter Raad van Toezicht	J	Kweekel, J	1-8-2025	31-12-2025	13.078	12.313 **	-	12.313	nvt
Lid Raad van Toezicht	N	ter Maaten, J	1-1-2025	30-9-2025	15.557	9.120 *	-	9.120	nvt
Lid Raad van Toezicht	N	Lewis, MC	1-1-2025	31-7-2025	12.081	5.787 *	-	5.787	nvt
Lid Raad van Toezicht	N	Trimp, L	1-1-2025	31-12-2025	20.800	13.653 *	-	13.653	nvt
Lid Raad van Toezicht	N	Sprokkereef, A	1-1-2025	30-9-2025	15.557	9.480 **	-	9.480	nvt
Lid Raad van Toezicht	N	van Butselaar, R	1-10-2025	31-12-2025	5.243	4.160 *	-	4.160	nvt
Lid Raad van Toezicht	N	El-Ouâzizi, S	1-10-2025	31-12-2025	5.243	4.160 **	-	4.160	nvt

Gegevens 2024

Functie	Voorzitter (J/N)	Naam	Aanvang functie	Einde functie	Maximale bezoldiging 2024	Bezoldiging 2024
Lid Raad van Toezicht	N	Groenewegen, NE	1-1-2024	31-10-2024	15.034	8.767 *
Lid Raad van Toezicht	N	ter Maaten, J	1-1-2024	31-12-2024	18.100	10.520 *
Lid Raad van Toezicht	N	Lewis, MC	1-1-2024	31-12-2024	18.100	8.570 *
Lid Raad van Toezicht	N	Trimp, L	1-1-2024	31-12-2024	18.100	8.895 *
Lid Raad van Toezicht	N	Sprokkereef, A	1-1-2024	31-12-2024	18.100	11.000 **

* uitbetaling via Opting-in, waarbij de vergoeding deels bruto en deels als een netto onkostenvergoeding wordt betaald

** uitbetaling via facturen

De Raad van Toezicht wordt niet bekostigd vanuit de Rijksmiddelen.

4.2 Vermelding gegevens van een ieder wie de bezoldiging de toepasselijke norm te boven gaat

In 2025 zijn geen functionarissen in dienst geweest waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

4.3 Bezoldigingsklasse en -maximum

	2025	2024
Complexiteitspunten (gemiddelde) totale baten	8	6
Complexiteitspunten (gemiddeld) aantal leerlingen	3	3
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten	3	3
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>14</u>	<u>12</u>

Bezoldigingsklasse	E	D
--------------------	---	---

	2025	2024
	EUR	EUR
Bezoldigingsmaximum bij klasse E resp. D	208.000	181.000
Bezoldigingsmaximum voorzitter RvT	15% 31.200	27.150
Bezoldigingsmaximum lid RvT	10% 20.800	18.100

B11 Ondertekening van de jaarrekening

Voorzitter College van Bestuur: I. van Doesburg .....

Voorzitter Raad van Toezicht: J. Kweekel .....

Lid Raad van Toezicht: L. Trimp .....

Lid Raad van Toezicht: S. El-Ouazizi .....

Lid Raad van Toezicht: R.M. van Butselaar .....

Lid Raad van Toezicht: T. Lamers .....

Rotterdam, 24 juni 2026

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 24 juni 2026
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

J.L.C. van Sabben RA